

Zespół Szkół nr 2 im. gen. Józefa Bema

INSTRUKCJA

BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 2

w Milanówku

im. gen. Józefa Bema

05-822 Milanówek, ul. Wójtowska 3

Milanówek, czerwiec 2014

Zatwierdzam:

Data:

_____

.....
(Dyrektor Szkoły)

Podstawa prawna:

§ 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów

Dz. U. Nr 109, poz. 719

opracowanie wykonał zespół firmy :

kontakt : biuro- tel./fax: 046 856 51 92 , tel. serwis - 693 714 991;

e-mail : biuro@tech-poz.com.pl ; www.tech-poz.com.pl

Copyright © Wszystkie prawa zastrzeżone

wg art. 16 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631

12.06.2014 r.

.....
(data wykonania)

.....
(pieczęć wykonawcy)

.....
(podpis wykonawcy)

SPIS TREŚCI:

PODSTAWA PRAWNA	4
ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE	5
ROZDZIAŁ II CHARAKTERYSTYKA POŻAROWA OBIEKTU	9
ROZDZIAŁ III ORGANIZACJA OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ	13
ROZDZIAŁ IV ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU POŻARU	16
ROZDZIAŁ V ZNAKI BEZPIECZEŃSTWA I ZNAKI EWAKUACYJNE	25
ROZDZIAŁ VI ZABEZPIECZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH	28
ROZDZIAŁ VII SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU LUB INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA	35
ROZDZIAŁ VIII ZASADY ROZMIESZCZANIA PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO ORAZ ZASADY JEGO OBSŁUGI I UŻYCIA	40
ROZDZIAŁ IX ORGANIZACJA I WARUNKI EWAKUACJI	51
ROZDZIAŁ X INSTRUKCJA ALARMOWANIA W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU	60
ROZDZIAŁ XI TELEFONY ALARMOWE	62
ROZDZIAŁ XII ORGANIZACJA I ZASADY ZAZNAJAMIANIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI	63

ZAŁĄCZNIKI:

- Nr 1 – Propozycja Zarządzenia**
- Nr 2 – Protokół zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych**
- Nr 3 – Oświadczenie pracownika o zapoznaniu z IBP**
- Nr 4 – Prace konserwacyjne instalacja elektryczna**
- Nr 5 – Prace konserwacyjne instalacja odgromowa**
- Nr 6 – Konserwacja podręcznego sprzętu gaśniczego**
- Nr 7 – Lista pracowników zapoznanych z przepisami ppoż.**
- Nr 8 – Arkusz aktualizacyjny**
- Nr 9 – Instrukcja postępowania dla pracowników**
- Nr 10 – Plan zagospodarowania terenu**
- Nr 11 – Rzut piwnicy**
- Nr 12 – Rzut parteru**
- Nr 13 – Rzut I piętra**
- Nr 14 – Rzut II piętra**
- Nr 15 – Rzut Kotłowni PIWNICA**

PODSTAWA PRAWNA:

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (J. t. Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380).
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U z 2002 r. Nr 147, poz. 1230 z późn. zm.) .
3. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2008 r. Nr 210, poz. 1321 z późn. zm.).
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719) .
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 lipca 2009 r. w sprawie uzgadniania projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 119, poz. 998).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030).
7. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75 poz. 690, z późn. zm.).
8. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. Nr 120, poz. 1133).
9. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 października 2005 r. w sprawie czynności kontrolno-rozpoznawczych przeprowadzanych przez Państwową Straż Pożarną (Dz. U. Nr 225, poz.1934).
10. **PN-92/N-01255** Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa **PN-92/N-01256.01** Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa, **PN-92/N-01256.02** Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja **PN-N-01256-4:1997** Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe **PN-N-01256-4:1997/Az1:2003** Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe (Zmiana Az1) **PN-N-01256-5:1998** Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

1. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego dla budynku

Zespołu Szkół Nr 2 im. gen. Józefa Bema w Milanówku, przy ul. Wójtowskiej 3, zwana dalej instrukcją, określa:

- 1) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu,
  - 2) sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zastosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
  - 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia,
  - 4) sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidziane,
  - 5) sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi,
  - 6) sposoby zaznajamiania pracowników i użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz przepisami przeciwpożarowymi.
2. Postanowienia Instrukcji obowiązują wszystkich pracowników Zespołu Szkół nr 2 w Milanówku oraz firmy zewnętrzne wykonujące jakiegokolwiek prace na terenie obiektu.
  3. Z postanowieniami Instrukcji należy zapoznać wszystkich pracowników szkoły.
  4. Przyjęcie do wiadomości postanowień Instrukcji, pracownicy potwierdzają własnoręcznym podpisem na oświadczeniu.
  5. Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 3 do Instrukcji.
  6. Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po każdych zmianach sposobu użytkowania obiektu, lub procesu technologicznego, które mają wpływ na warunki ochrony przeciwpożarowej.
  7. Pojęcia podstawowe, ilekroć w Instrukcji jest mowa o:
    - 7.1. Budynek użyteczności publicznej, to budynek przeznaczony dla administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, **oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki**, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, obsługi budowlanej, handlu, , usług turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, lotniczym lub wodnym, poczty oraz inny ogólnodostępny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji.
    - 7.2. W celu określenia wymagań technicznych i użytkowych wprowadza się następujący podział budynków na grupy wysokości:
      - a) niskie **N** – do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne do wysokości 4 kondygnacji nadziemnych włącznie,
      - b) średniowysokie **SW** – ponad 12 m do 25 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 4 do 9 kondygnacji nadziemnych włącznie,
      - c) wysokie **W** – ponad 25 m do 55 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości ponad 9 do 18 kondygnacji nadziemnych włącznie,
      - d) wysokościowe **WW** – powyżej 55 m nad poziomem terenu.

- 7.3. Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania, dzieli się na:
- mieszkalne zamieszkania zbiorowego i **użyteczności publicznej w tym przeznaczone na placówki oświatowe – szkoły**, charakteryzowane kategorią zagrożenia ludzi, określane dalej jako **ZL**,
  - produkcyjne i magazynowe, określane dalej jako **PM**,
  - inwentarskie (służące do hodowli inwentarza), określane dalej jako **IN**.
- 7.4. Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, określane jako **ZL**, zalicza się do jednej lub do więcej niż jedna spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi:
- ZL I** – zawierające pomieszczenia do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,
  - ZL II** – przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,
  - ZL III** – użyteczności publicznej, niezakwalifikowane do **ZL I** i **ZL II** (np. sklepy, banki, szkoły, urzędy, gastronomia, biura, poczta, dworzec, pralnia),
  - ZL IV** – mieszkalne,
  - ZL V** – zamieszkania zbiorowego, niezakwalifikowane do **ZL I** i **ZL II** (okresowe przebywanie osób np. hotel, motel, internat, koszary, akademik, pensjonat, schronisko, więzienie).
- 7.5. Pomieszczenie techniczne w budynku, to pomieszczenie, w którym znajdują się urządzenia techniczne służące do obsługi budynku.
- 7.6. Kondygnacja to pozioma, nadziemna lub podziemna część budynku, zawarta między podłogą wyrównawczą na gruncie a górną powierzchnią podłogi bądź warstwy osłaniającej izolację cieplną stropu znajdującego się nad tą częścią przy czym za kondygnację uważa się także poddasze z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi oraz poziomą część budynku stanowiącą przestrzeń na urządzenia techniczne, mającą wysokość w świetle większą niż 1,9 m, przy czym za kondygnację nie uznaje się nadbudówek ponad dachem, takich jak maszynownia dźwigu, centrala wentylacyjna, klimatyzacja lub kotłownia gazowa.
- 7.7. Kondygnacja nadziemna, to kondygnacja, której nie mniej niż połowa wysokości w świetle, co najmniej z jednej strony budynku, znajduje się powyżej poziomu projektowanego lub urządzonego terenu, a także każdą usytuowaną nad nią kondygnację.
- 7.8. Kondygnacja podziemna, to kondygnacja, której więcej niż połowa wysokości w świetle, ze wszystkich stron budynku, znajduje się poniżej poziomu przylegającego do niego, projektowanego lub urządzonego terenu, a także każdą usytuowaną pod nią kondygnację.
- 7.9. Piwnica, to kondygnacja podziemna lub najniższa nadziemna, bądź ich część, w których poziom podłogi, co najmniej z jednej strony budynku znajduje się poniżej poziomu terenu. Przeznaczona jest na pomieszczenie gospodarcze lub techniczne.

- 7.10. Suterena, to kondygnacja budynku lub jej część zawierająca pomieszczenia użytkowe, w których poziom podłogi w części lub całości znajduje się poniżej projektowanego lub urządzonego terenu, lecz co najmniej od strony jednej ściany z oknami poziom podłogi znajduje się nie więcej niż 0,9 m poniżej takiego terenu, przylegającego do tej strony budynku.
- 7.11. Pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi dzielą się na:
- a) pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt ludzi, w których przebywanie tych samych osób w ciągu doby trwa dłużej niż 4 godziny,
  - b) pomieszczenia przeznaczone na czasowy pobyt ludzi, w których przebywanie tych samych osób w ciągu doby trwa od 2 do 4 godzin włącznie.
- 7.12. Nie uważa się za przeznaczone na pobyt ludzi pomieszczeń, w których łączny czas przbywania tych samych osób jest krótszy niż 2 godziny w ciągu doby, a wykonywane czynności mają charakter dorywczy bądź też praca polega na krótkotrwałym przebywaniu związanym z dozorem oraz konserwacją maszyn i urządzeń lub utrzymaniu czystości i porządku.
- 7.13. Urządzenia przeciwpożarowe – rozumie się przez to urządzenia (stałe lub półstałe uruchamiane ręczne lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków w obiektach, w których lub przy których są zainstalowania, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające urządzenia wchodzące w skład sygnalizacji pożarowej i dźwiękowego systemu ostrzegawczego, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty, zawory hydrantowe, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe kłapy odcinające, urządzenia oddymiające oraz drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w system sterowania.
- 7.14. Zabezpieczenie przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych, należy przez to rozumieć zabezpieczenie przed utrzymaniem się na tych drogach dymu w ilości, która ze względu na ograniczenie widoczności lub toksyczności uniemożliwiłaby bezpieczną ewakuację.
- 7.15. Materiały niebezpieczne pożarowo to następujące materiały niebezpieczne:
- a) gazy palne,
  - b) ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C),
  - c) materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
  - d) materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu,
  - e) materiały wybuchowe i pirotechniczne,
  - f) materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji,
  - g) materiały mające skłonności do samozapalenia;
- 7.16. **pasie przeciwpożarowym** - rozumie się przez to system drzewostanów różnej szerokości poddanych specjalnym zabiegom gospodarczym i porządkowym lub powierzchni wylesionych i oczyszczonych do warstwy mineralnej;
- 7.17. **strefie pożarowej składowiska** - rozumie się przez to powierzchnię składowiska oddzieloną od budynków, innych obiektów budowlanych i składowisk, w sposób określony dla budynków magazynowych - wolnym pasem terenu o szerokości nie mniejszej niż dopuszczalna lub ścianą oddzielenia przeciwpożarowego o wysokości przekraczającej poziom składowania co najmniej o 0,5 m i klasie odporności ogniowej nie mniejszej niż REI 120;

- 7.18. **strefie zagrożenia wybuchem** - rozumie się przez to przestrzeń, w której może występować mieszanina wybuchowa substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym między dolną i górną granicą wybuchowości;
- 7.19. **technicznych środkach zabezpieczenia przeciwpożarowego** - rozumie się przez to urządzenia, sprzęt, instalacje i rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów;
- 7.20. **terenie przyległym** - rozumie się przez to pas terenu wokół obiektu, o szerokości równej minimalnej dopuszczalnej odległości od innych obiektów z uwagi na wymagania bezpieczeństwa pożarowego określone w przepisach rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.¹), zwanych dalej „przepisami techniczno-budowlanymi”;
- 7.21. **urządzeniach przeciwpożarowych** - rozumie się przez to urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia wchodzące w skład dźwiękowego systemu ostrzegawczego i systemu sygnalizacji pożarowej, **w tym urządzenia sygnalizacyjno - alarmowe, urządzenia odbiorcze alarmów pożarowych i urządzenia odbiorcze sygnałów uszkodzeniowych**, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty i zawory hydrantowe, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe kłapy odcinające, urządzenia oddymiające, **urządzenia zabezpieczające przed wybuchem**, oraz drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania;
- 7.22. **zabezpieczeniu przed zadymieniem dróg ewakuacyjnych** - rozumie się przez to zabezpieczenie przed utrzymywaniem się na drogach ewakuacyjnych dymu w ilości, która ze względu na ograniczenie widoczności lub toksyczność uniemożliwiłaby bezpieczną ewakuację;
- 7.23. **zagrożeniu wybuchem** - rozumie się przez to możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon (iskra, łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury samozapłonu) wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia;

---

¹ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 33, poz. 270 oraz z 2004 r. Nr 109, poz. 1156.

II. CHARAKTERYSTYKA POŻAROWA OBIEKTU.

Budynek szkolny, ze względu na swoje przeznaczenie, zaliczany jest do obiektów użyteczności publicznej.

Z punktu widzenia bezpieczeństwa pożarowego rozpatrywać go należy w kategorii zagrożenia życia przebywających w nim ludzi - ZL.

Przepisy przeciwpożarowe kwalifikują obiekt szkolny do kategorii **ZL III** zagrożenia ludzi.

1. Architektura:

- liczba kondygnacji: 4 w tym jedna podpiwniczona
- kubatura : 12 310 m³
- powierzchnia całkowita : 2 975 m²
- komunikacja: klatki schodowe i korytarze.

2. Opis budowlany:

- rok budowy : 1970 r.
- konstrukcja: murowana
- stropy : żelbetowe
- dach i pokrycia: stropodach pokryty papa termozgrzewalną

3. Instalacje:

- kotłownia: gazowa
- gazowe: przyłącze gazowe
- sanitarne : zasilanie zimną wodą miejską
- podgrzewanie: własne źródło zasilania (termy elektryczne)
- wentylacja: grawitacyjna
- elektryczne
- oświetlenie
- radiowęzeł szkolny

4. Łączna maksymalna ilość osób przebywających w obiekcie szkolnym 401 osób:

- pracowników pedagogicznych – 40 osób,
- pracowników nie będących nauczycielami – 11 osób,
- maksymalna ilość młodzieży – 350 osób

Budynek szkolny należy do kategorii zagrożenia ZL III, grupy wysokości N do 12 m.

5. Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie:

- **Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa** – hydranty 25 z węzłem płaskoskładanym w ZL III, po dwa hydranty na kondygnacji, zlokalizowane w rejonie klatek schodowych. Sieć hydrantowa zasilana z miejskiej sieci wodociągowej.
Rozmieszczenie hydrantów w części graficznej.
- **Przeciwpożarowy wyłącznik prądu** – przy głównym wejściu do budynku. Rozmieszczenie na planach graficznych.
- **Instalacja detekcyjno-odcinająca gaz GAZEX** – w pomieszczeniu kotłowni.

6. Wyposażenie w podręczny sprzęt gaśniczy.
Budynek szkoły wyposażony jest w gaśnice proszkowe ABC typu X o masie środka gaśniczego 4 i 6 kg. Dodatkowo dla pomieszczeń rozdzielni energetycznych i kotłowni zastosowano gaśnice śniegowe GS 5 X oraz koce gaśnicze.
Rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego przedstawiono w części graficznej.
7. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru.
Woda do zewnętrznego gaszenia pożaru w ilości 30 dm³/s zapewniona jest z miejskiej sieci wodociągowej z hydrantów zewnętrznych podziemnych DN 80 zlokalizowanych w ul. Wójtowskiej.
Rozmieszczenie hydrantów zewnętrznych przedstawiono w części graficznej.
8. Droga pożarowa.
Droga Pożarowa zapewniona jest wzdłuż dłuższego boku budynku od ul. Wójtowskiej. Dodatkowo zapewniono możliwość przejazdu bez konieczności zawracania przez plac szkolny, wjazdem od ul. Wójtowskiej i wyjazdem w ul. Krakowską.
Dojazd i układ dróg wewnętrznych przedstawiono w części graficznej.

WYMAGANIA OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA OBIEKTU I SPOSOBU JEGO UŻYTKOWANIA

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego została opracowana na podstawie niżej wymienionych przepisów:

- 1) Warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. Dz. U. Nr 75 poz. 690 z późn. zm.),
- 2) Ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku Dz. U. Nr 109, poz. 719),
- 3) Przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 roku Dz. U. Nr 124 poz. 1030),

Przepisy te zobowiązują właścicieli lub zarządców do przestrzegania w czasie użytkowania jak przy remontach, rozbudowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania uwzględnienia między innymi następujących wymagań:

- 1) Budynek i urządzenia z nim związane powinny być zaprojektowane i wykonane w sposób zapewniający w razie pożaru:
  - a) właściwą nośność konstrukcji przez czas wynikający z rozporządzenia w sprawie warunków technicznych,
  - b) ograniczenie rozprzestrzeniania się ognia w budynku,
  - c) ograniczenie rozprzestrzeniania się ognia na sąsiednie budynki,
  - d) możliwość ewakuacji ludzi.
- 2) Budynek zakwalifikowany do kategorii zagrożenia ludzi ZL III w zależności od wysokości powinien spełniać wymagania w zakresie odporności pożarowej:
  - a) klasę „C” w przypadku budynku niskiego,
  - b) klasę „B” w przypadku budynku średniego.
- 3) Okładziny sufitów oraz sufity podwieszane należy wykonywać z materiałów niepalnych lub niezapalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia.

- 4) Budynki o kubaturze przekraczającej 1000 m³, należy wyposażyć w przeciwpożarowy wyłącznik prądu odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.
- 5) Instalacja gazowa budynku zasilanego z sieci gazowej powinna mieć zainstalowany na przyłączy kurek główny, uniemożliwiający odcięcie dopływu gazu.
- 6) Kurek główny powinien być zainstalowany na zewnątrz budynku w wentylowanej szafce co najmniej z materiału trudno zapalnego przy ścianie, we wnęce ściennej lub w odległości 10 m od zasilanego budynku, w miejscu łatwo dostępnym i zabezpieczonym przed wpływami atmosferycznymi, uszkodzeniami mechanicznymi i dostępem osób niepowołanych.
- 7) Miejsce usytuowania kurka głównego powinno być jednoznacznie oznakowane.
- 8) W przypadku, gdy z jednego przyłącza jest zasilany więcej niż jeden budynek, oprócz kurka głównego, należy zastosować odrębne zawory niebędące kurkami głównymi, odcinające dopływ gazu do każdego z tych budynków.
- 9) Przy instalowaniu urządzeń gazowych należy spełnić następujące warunki:
  - a) urządzenia gazowe należy połączyć ze stalowymi lub miedzianymi przewodami instalacji gazowej na stałe z zastosowaniem elastycznych przewodów metalowych (np. kuchnie gazowe, taborety),
  - b) zawór odcinający dopływ gazu do urządzenia należy umieścić w pomieszczeniu, w którym jest zainstalowane urządzenie gazowe, w miejscu łatwo dostępnym, w odległości nie większej niż 1 m od złącza przyłączeniowego,
  - c) kuchnie i kuchenki gazowe należy instalować w odległości co najmniej 0,5 m od okien licząc w rzucie poziomym do boku urządzenia,
  - d) ogrzewacze pomieszczeń, których temperatura osłon może przekroczyć 60°C, należy instalować w odległości co najmniej 0,5 m od ścian z materiałów łatwo zapalnych, otynkowanych oraz w odległości 0,6 m od elementów ścian z materiałów łatwo zapalnych, nieosłoniętych tynkiem,
  - e) grzejniki gazowe wody przepływowej należy instalować na ścianach z materiałów niepalnych bądź odizolować je od ściany z materiałów palnych płytą z materiału niepalnego.
- 10) Grzewcze urządzenia gazowe, jak kotły, ogrzewacze pomieszczeń, grzejniki wody przepływowej, niezależnie od ich obciążeń cieplnych, powinny być połączone na stałe przewodami z indywidualnymi kanałami spalinowymi, z zachowaniem wymagań Polskich Norm dotyczących poszczególnych typów urządzeń gazowych.
- 11) Przewody i kanały spalinowe odprowadzające spaliny od urządzeń gazowych na zasadzie ciągu naturalnego powinny posiadać przekroje wynikające z obliczeń oraz zapewniać podciśnienie ciągu w wysokości odpowiedniej dla typu urządzenia i jego mocy cieplnej.
- 12) Dla budynków użyteczności publicznej należy zapewnić sprawność wewnętrznej instalacji hydrantowej oraz posiadać ustalone punkty poboru wody zewnętrznego gaszenia pożarów.
- 13) Do budynku użyteczności publicznej, w którym przewiduje się możliwość jednoczesnego przebywania ponad 50 osób, powinna być doprowadzona droga pożarowa o utwardzonej nawierzchni, umożliwiająca dojazd o każdej porze roku pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej do obiektu budowlanego.

- 14) Droga pożarowa powinna przebiegać wzdłuż dłuższego boku budynku, przy czym bliższa krawędź drogi pożarowej powinna być oddalona od ściany budynku o 5–15 m, a pomiędzy tą drogą i ścianą budynku nie powinny występować stałe elementy zagospodarowania terenu o wysokości przekraczającej 3 m lub drzewa.

III. ORGANIZACJA OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ.

● **OBOWIĄZKI W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ**

Zarządca lub użytkownik budynku, obiektu lub terenu, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, obowiązany jest w szczególności:

- 1) Przestrzegać przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- 2) Wyposażyć budynek w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze.
- 3) Zapewnić konserwację i naprawy sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych zgodnie z zasadami i wymaganiami gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie.
- 4) Zapewnić osobom przebywającym w budynku lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji.
- 5) Przygotować budynek i teren do prowadzenia akcji ratowniczej.
- 6) Zaznajomić pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.
- 7) Utrzymać drogi pożarowe w stanie umożliwiającym wykorzystanie przez pojazdy jednostek straży pożarnej.
- 8) Ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia oraz umieścić w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych
- 9) Oznakować budynek znakami zgodnymi z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa, a w tym:
  - a) drogi ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostatecznie informacji niezbędnych do ewakuacji,
  - b) miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
  - c) miejsca usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
  - d) miejsca usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu, kurków głównych instalacji gazowej,
  - e) pomieszczenia, w których występują materiały niebezpieczne,
  - f) miejsca lokalizacji kluczy do wyjść ewakuacyjnych.
- 10) Zarządcy lub użytkownicy obiektów, opracowują instrukcje bezpieczeństwa pożarowego zawierające:
  - a) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem,
  - b) sposobu poddawania przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
  - c) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia,
  - d) sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym,
  - e) sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi,
  - f) sposoby zaznajamiania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz przepisami przeciwpożarowymi.
- 11) Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

- 12) Zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami, powinien co najmniej raz na 2 lata przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji.
- 13) Zarządca obiektu powinien powiadomić właściwego miejscowo komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia działań, o których mowa w pkt. 12, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

A. Do obowiązków Dyrektora Szkoły oraz osoby nadzorującej sprawę z zakresu ochrony przeciwpożarowej należy w szczególności:

1. zapewnienie przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technicznych oraz bezpiecznej eksploatacji instalacji i urządzeń stanowiących wyposażenie zajmowanych budynków i pomieszczeń,
2. przeprowadzenia raz w roku ćwiczeń ewakuacji, powiadamiając Straż Pożarną,
3. nadzorowanie zapewnienia osobom przebywającym w budynkach możliwości bezpiecznej ewakuacji na wypadek pożaru,
4. zapewnienie właściwego przeszkolenia przeciwpożarowego wszystkich pracowników
5. nadzorowanie przygotowania obiektów do prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej oraz wyposażenia w sprawny podręczny sprzęt gaśniczy,
5. nadzorowanie przestrzegania przez podległych pracowników postanowień zawartych w Instrukcji oraz przepisach ogólnych,
6. nadzorowanie dokonywania okresowych analiz stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego,
7. inicjowanie wszelkich przedsięwzięć zmierzających do poprawy zabezpieczenia przeciwpożarowego,
8. określenie sposobów postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
9. sprawowanie nadzoru nad urządzeniami i sprzętem przeciwpożarowym,
10. współdziałanie z innymi służbami w celu właściwego zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku szkoły.
11. zabezpieczenie urządzeń i pomieszczeń w związku z przerwami w funkcjonowaniu szkoły (po zakończeniu pracy, w dniach wolnych od pracy, w czasie remontów).

B. Wszyscy pracownicy szkoły, powinni:

1. odbyć przeszkolenie w zakresie znajomości podstawowych zasad bezpieczeństwa pożarowego, z pisemnym potwierdzeniem przyjęcia do wiadomości i zobowiązania się do ich przestrzegania,
2. dbać o właściwy stan zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów oraz utrzymywać czystość i porządek w pomieszczeniach i na stanowisku pracy,
3. zaniechać dokonywania we własnym zakresie napraw urządzeń elektrycznych;
4. po zakończeniu pracy dopilnować sprzątnięcia i zabezpieczenia pomieszczeń, wyłączyć spod napięcia wszystkie urządzenia elektryczne oraz wyłączyć zbędne oświetlenie,
5. przestrzegać zasad właściwego przechowywania i stosowania materiałów łatwo zapalnych,
6. przestrzegać zakazu palenia tytoniu i używania otwartego ognia poza miejscami specjalnie do tego celu wyznaczonymi (palarnia)
7. używać właściwie dobranej podręcznej gaśnicy do celów związanych z gaszeniem pożaru, dbać o jego właściwy stan i łatwość dostępu do niego,
8. znać i przestrzegać:
  - przepisy przeciwpożarowe oraz uczestniczyć w szkoleniach,
  - sposoby alarmowania współpracowników i PSP,
  - sposoby użycia podręcznej gaśnicy,
  - zasady zachowania się podczas pożaru.

C. Do obowiązków pracownika prowadzącego w Zespole Szkół nr 2 w Milanówku sprawy ppoż. należy:

1. znajomość oraz egzekwowanie przestrzegania obowiązków niniejszej Instrukcji,
2. przeprowadzanie kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej na terenie obiektu,
3. sporządzanie protokołów, opracowywanie wniosków w zakresie poprawy stanu ochrony ppoż.,
4. inicjowanie i podejmowanie przedsięwzięć zmierzających do zmniejszenia zagrożenia pożarowego,
5. nadzór nad utrzymaniem urządzeń ppoż., sprzętu pożarniczego oraz pożarniczych tablic informacyjnych /znaki ewakuacyjne/,
6. organizowanie i nadzór nad szkoleniem pożarniczym, uczestniczenie w naradach i Komisjach, na których są omawiane zagadnienia ochrony ppoż.,
7. dbanie o wyposażenie pomieszczeń w budynku w niezbędną ilość podręcznego sprzętu gaśniczego oraz pożarniczych tablic informacyjnych, wnioskowanie w tym zakresie do Dyrektora Szkoły,
8. przestrzeganie terminowego przeglądu podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów wewnętrznych oraz oświetlenia ewakuacyjnego.
9. opracowywanie niezbędnych informacji i sprawozdawczości z zakresu ochrony ppoż.,
10. prowadzenie dokumentacji związanej z ochroną ppoż. Budynku Szkoły,
11. wykonywanie innych zadań z zakresu ochrony ppoż. zleconych przez Dyrektora Szkoły.

IV. ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU POŻARU.

Pożary są jednym z nieuniknionych skutków działalności człowieka.

Częstość występowania pożarów, ich rozmiary, skutki gospodarcze i liczby ofiar ludzkich różnią się w zależności od funkcji użytkowej budynku, zastosowanych rozwiązań przestrzennych oraz właściwości technicznych materiałów konstrukcyjnych i elementów wykończeniowych.

W większości przypadków przyczyny powstania pożarów w obiektach szkół i placówek oświatowych związane są z brakiem należytej ostrożności lub roztropności postępowania oraz brakiem dbałości o stan techniczny instalacji i wyposażenia technicznego obiektu, a w szczególności:

- braku należytego zabezpieczenia w czasie remontów i innych prac, a w szczególności z zastosowaniem ognia lub technik spawalniczych,
- braku dbałości o stan techniczny instalacji i wyposażenia technicznego obiektu,
- nieprawidłowej eksploatacji instalacji elektrycznej,
- nieprawidłowej eksploatacji odbiorników energii elektrycznej,
- nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa pożarowego w czasie posługiwania się z ogniem,
- nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa pożarowego w czasie stosowania okolicznościowych dekoracji wykonanej z materiałów łatwopalnych,
- umyślne podpalenia i inne celowe działania,
- braku wyznaczonych odpowiednio zabezpieczonych miejsc do palenia papierosów przez pracowników, a głównie przez porzucanie niedopałków w środowisko materiałów palnych przez młodzież palącą ukradkiem,
- braku ładu i porządku w pomieszczeniach.

Na zaistnienie wymienionych powyżej przyczyn wpływają następujące okoliczności:

- 1) W budynkach szkolnych pracownie fizyczne i chemiczne są środowiskiem w sposób szczególny narażonym na powstawanie zagrożenia pożarowego. Wpływa na ten stan przede wszystkim obecność szeregu materiałów palnych i łatwo zapalnych jak również różnorodność i doraźne warunki organizacji pokazów lekcyjnych co sprzyja powstawaniu sytuacji zarzewi ognia. Czynnikiem, które w sposób bezpośredni mogą spowodować zaistnienie pożaru, to prowizoryczne instalacje elektryczne i wykonywane przy pomocy ognia otwartego pokazy ćwiczeń lub te, w czasie których następuje iskrzenie.
Brak świadomości uczniów lub rutynowe zlekceważenie występującego zagrożenia i nieprawidłowe przygotowanie może doprowadzić do powstania pożaru, który będzie się rozwijał w sposób ukryty.
- 2) Niebezpieczne postępowanie w czasie remontów i prac z ogniem otwartym wykonywanych wewnątrz jak i na zewnątrz obiektu, to przykład poważnego zagrożenia, które ma miejsce wtedy, gdy nie będą przestrzegane podstawowe zasady bezpieczeństwa, jak usunięcie z miejsca wykonywanych prac materiałów palnych.
Ustalenie warunków realizacji prac oraz zapewnienia rzetelnego ich nadzoru w czasie wykonywania, jak również po ich zakończeniu.
- 3) Nie przeprowadzenie okresowych przeglądów, badań i konserwacji stosowanych urządzeń, instalacji technicznych oraz obiektu prowadzi w konsekwencji do wadliwego działania, co może skutkować awarią lub pożarem.
- 4) Często przyczyną powstania pożaru jest dopuszczenie do przeciążenia instalacji elektrycznej, co wiąże się z długotrwałym i częstym włączaniem do sieci odbiorników, których pobór mocy znacznie przewyższa dopuszczalne obciążenie instalacji. Przeciążenie instalacji powoduje przyspieszone starzenie się izolacji oraz wypalanie miejsca styków w gniazdach i włącznikach. Istotny wpływ na stan zagrożenia pożarowego od instalacji i odbiorników prądu elektrycznego ma poprawność doboru bezpieczników.

- 5) Przeprowadzanie przewodów zasilających odbiorniki prądu w miejscach powodujących mechaniczne uszkodzenia izolacji, co w konsekwencji doprowadza do zwarć i iskrzenia, które może spowodować zapalenie się materiałów palnych znajdujących się w pobliżu miejsca zwarcia.
- 6) Nieprawidłowa eksploatacja urządzeń ogrzewczych to kolejna przyczyna pożarów. Zabronione jest używanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym lub w odległości bliższej jak 0,5 m od materiałów palnych. Duże zagrożenie pożarowe związane jest ze stosowaniem do podgrzewania pomieszczeń lub ich chłodzenia tzw. „farelków” piecyki konwektorowe lub „wiatraków” wentylatory przenośne, które w razie uszkodzenia termostatu ulegną zapaleniu się. Wspomnieć należy także o wszelkiego rodzaju czajnikach bezprzewodowych i grzałkach do gotowania wody stanowiących poważne zagrożenie pożarowe.
- 7) Nieprzestrzeganie wskazań eksploatacyjnych producenta, użytkowanie w warunkach zabronionych odbiorników prądu lub pozostawianie bez dozoru urządzeń nie przystosowanych do pracy ciągłej to kolejna z przyczyn pożarów jakie mogą wystąpić zarówno w pomieszczeniach biurowych, zapleczach technicznych jak i w szkolnych pomieszczeniach dydaktycznych.
- 8) Zagrożenia pożarem z powodu braku porządku i czystości występują tam, gdzie pomieszczenia są nieuporządkowane, utrzymuje się w nich zbędne przedmioty i materiały, uszkodzone pojemniki z substancjami łatwopalnymi.
- 9) Duży wpływ na możliwość powstania i rozprzestrzeniania się pożarów ma niewłaściwe składowanie materiałów. Zagrożenia te są powodowane przede wszystkim przez:
  - przeznaczenie na magazyny nieodpowiednich pomieszczeń, w tym także stosowanie palnych regałów,
  - nadmierna ilość przechowywanych materiałów w stosunku do wielkości pomieszczenia przeznaczonego na ten cel,
  - wspólne składowanie materiałów i substancji wzajemnie reagujących, o powinowactwie chemicznym oraz nieodpowiednie i uszkodzone opakowania i naczynia powodujące wysypywanie lub wylewanie zawartości,
  - gromadzenie obok materiałów palnych pustych opakowań, przede wszystkim kartonów, papieru, pustych naczyń po płynach i substancjach łatwo palnych,
  - składowanie materiałów palnych lub ustawianie śmietników pod ścianami zewnętrznymi budynków, w szczególności w pobliżu okien.
- 10) Na rozprzestrzenianie się pożarów w pomieszczeniach sal lekcyjnych, biurowych, socjalnych i pomocniczych wpływa wiele czynników, które powodują, że małe początkowo pożary rozwijają się do dużych rozmiarów. Palne konstrukcje i elementy wystroju wewnątrz oraz brak porządku stanowią główne czynniki sprzyjające rozwojowi pożarów.
- 11) Możliwość rozprzestrzeniania się pożaru zależy także w dużej mierze od czasu jaki upłynął od chwili jego wykrycia do czasu podjęcia działań gaśniczych. Bardzo ważne jest zapewnienie właściwego dozoru nad całym budynkiem, a w szczególności po zakończeniu pracy.

Mając na wadze powyższe , na terenie obiektu Zespołu Szkół Nr 2 w Milanówku zabronione jest:

1. Używanie ognia otwartego, palenie tytoniu w miejscach niedozwolonych, odpowiednio oznakowanych (palenie tytoniu tylko w miejscach wyznaczonych - palarnie),
2. Podgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od budynku,
3. Palenie śmieci i odpadków w miejscu umożliwiającym zapalenie się sąsiednich obiektów lub materiałów palnych,

4. Przechowywanie materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5m od urządzeń, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się powyżej 100°C,
5. Użytkowanie niesprawnych urządzeń elektrycznych, ustawianie bezpośrednio na podłożu palnym urządzeń grzewczych.
6. Stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, za wyjątkiem materiałów trudno zapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości, co najmniej 0,05 m od żarówki,
7. Instalowanie opraw oświetleniowych, wyłączników, przełączników, gniazd wtykowych, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem,
8. Składowanie jakichkolwiek materiałów i przedmiotów na drogach ogólnej komunikacji, służących ewakuacji,
9. Zamykanie wyjść ewakuacyjnych oraz blokowanie dróg ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
10. Uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
  - a) hydrantów wewnętrznych i zewnętrznych, podręcznego sprzętu gaśniczego,
  - b) urządzeń uruchamiających i sterujących instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego budynku,
  - c) wyjścia ewakuacyjnego,
  - d) wyłącznika głównego prądu i tablic elektrycznych.
11. Używanie i przechowywanie materiałów niebezpiecznych pożarowo w niedozwolonej ilości.
12. Za materiały niebezpieczne pożarowo należy uważać:
  - ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55°C,
  - gazy palne,
  - ciała stałe wytwarzające w zetknięciu z wodą lub parą wodną
  - gazy palne, ciała stałe zapalające się samorzutnie w powietrzu,
  - ciała stałe jednorodne o temperaturze samozapalenia poniżej 200° C
  - materiały mające skłonność do samozapalenia,
  - materiały wybuchowe i pirotechniczne
13. W budynku szkoły należy:
  - 1) umieścić w miejscach i pomieszczeniach ogólnie dostępnych wykazy telefonów alarmowych oraz instrukcję postępowania na wypadek pożaru.
  - 2) zgodnie z aktualnie obowiązującymi Polskimi Normami oznakować:
    - a) drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji,
    - b) miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych
    - c) lokalizację przeciwpożarowego wyłącznika prądu elektrycznego oraz zaworu gazowego,
    - d) miejsca, w których znajduje się podręczny sprzęt gaśniczy oraz hydranty,
  - 3) wykonywać okresowo następujące czynności:
    - a) przeprowadzić pomiary rezystancji izolacji przewodów roboczych instalacji elektrycznej, co najmniej raz na 5 lat,
    - b) przeprowadzić badanie instalacji odgromowej co najmniej raz na 5 lat,
    - c) przegląd podręcznego sprzętu gaśniczego, hydrantów wewnętrznych, oświetlenia ewakuacyjnego, ppoż. wyłącznika prądu przeprowadzać zgodnie ze wskazaniami producenta, nie rzadziej niż raz w roku.
    - d) przegląd budowlany obiektów – raz na 5 lat
    - e) przegląd budowlany budynków o pow. zabudowy powyżej 2000 m² – dwa razy do roku, do 31 maja oraz do 30 listopada.

WYMAGANIA EKSPLOATACYJNE W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Zarządca budynku i terenu jest obowiązany zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez zapewnienie przestrzegania następujących wymagań eksploatacyjnych:

- 1) Obiekt budowlany należy użytkować i utrzymywać zgodnie z przepisami, w tym techniczno - budowlanymi, obowiązującymi Polskimi Normami oraz zasadami wiedzy technicznej, w sposób zapewniający spełnienie podstawowych wymagań w zakresie:
  - a) bezpieczeństwa konstrukcji,
  - b) bezpieczeństwa pożarowego,
  - c) bezpieczeństwa użytkowania,
  - d) odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych oraz ochrony środowiska,
  - e) ochrony przed hałasem i drganiami,
  - f) oszczędności energii i odpowiedniej izolacji cieplnej.
- 2) Obiekt budowlany powinien być w czasie ich użytkowania poddawany przez Zarządcę okresowej kontroli:
  - a) co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznej sprawności:
    - elementów budynku, budowli i instalacji narażonych na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działania czynników występujących podczas użytkowania obiektu,
    - instalacji gazowych oraz przewodów kominowych (dymowych, spalinowych i wentylacyjnych),
  - b) okresowej kontroli, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu sprawności technicznej i wartości użytkowej całego obiektu budowlanego, estetyki obiektu oraz jego otoczenia,
  - c) badaniu instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji.
- 3) Kontrole o których mowa w pkt. 2, powinny być dokonywane przez osoby posiadające udokumentowane uprawnienia w odpowiedniej specjalności
- 4) Kontrolę stanu technicznego instalacji elektrycznych i piorunochronnych oraz gazowych, powinny przeprowadzać osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru lub usług w zakresie pomiarów, naprawy lub konserwacji odpowiednich urządzeń energetycznych lub gazowych, określone w przepisach szczególnych.
- 5) Kontrolę stanu technicznego przewodów kominowych powinny przeprowadzać osoby posiadające kwalifikacje mistrza w rzemiośle kominiarskim w odniesieniu do przewodów dymowych oraz grawitacyjnych przewodów spalinowych i wentylacyjnych.
- 6) Zarządca obiektu budowlanego jest obowiązany przechowywać przez okres istnienia obiektu dokumenty eksploatacyjne oraz opracowania projektowe i dokumenty techniczne robót budowlanych wykonywanych w obiekcie w toku jego użytkowania.
- 7) Zarządca jest obowiązany prowadzić dla budynku książkę obiektu budowlanego, stanowiącą dokument przeznaczony do zapisów dotyczących przeprowadzanych badań i kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy w okresie użytkowania obiektu budowlanego (wzór książki obiektu budowlanego określają przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. Dz. U. Nr 120 poz. 1134).

8) Protokoły z kontroli obiektu budowlanego, oceny i ekspertyzy dotyczące jego stanu technicznego powinny być dołączone do książki obiektu budowlanego.

9) Zarządca obiektu budowlanego, jest obowiązany w czasie lub bezpośrednio po przeprowadzonej kontroli stanu technicznego obiektu budowlanego lub jego części, usunąć stwierdzone uszkodzenia oraz uzupełnić braki, które mogłyby spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska, a w szczególności katastrofę budowlaną, pożar, wybuch, porażenie prądem elektrycznym albo zatrucie gazem.

10) Zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części wymaga pozwolenia powiatowego nadzoru budowlanego.

11) Przez zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części rozumie się w szczególności:

- a) przeróbkę pomieszczenia z przeznaczeniem na pobyt ludzi albo przeznaczenie do użytku publicznego lokalu lub pomieszczenia, które uprzednio miało inne przeznaczenie bądź było budowane w innym celu,
- b) podjęcie albo zaniechanie w obiekcie budowlanym lub jego części działalności zmieniającej warunki bezpieczeństwa pożarowego lub pracy, warunki zdrowotne, higieniczno - sanitarne lub ochrony środowiska.

- **Sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i sprzętu gaśniczego oraz aktualizacji dokumentów.**

	NAZWA URZĄDZENIA LUB SPRZĘTU	RODZAJ WYKONYWANEJ CZYNNOŚCI	TERMIN CZĘSTOTLIWOŚĆ	UWAGI
1	Hydranty zewnętrzne przeciwpożarowe	Przegląd konserwacja, pomiar ciśnienia i wydajności	Co najmniej raz w roku	Wykonuje właściciel sieci wodociągowej
2	Gaśnice	Przegląd techniczny i czynności konserwacyjne	Zgodnie z instrukcją ustaloną przez producenta <u>nie rzadziej niż raz w roku</u>	Wykonuje autoryzowany serwisant
3	Hydranty wewnętrzne	Przegląd i konserwacja	Nie rzadziej niż raz w roku	Wykonuje autoryzowany serwisant
		Badanie węży oraz ciśnienia i wydatku	Raz na 5 lat	Serwisant
4	Oświetlenie ewakuacyjne	Przegląd i konserwacja	Nie rzadziej niż raz w roku	Elektryk
		Wymiana akumulatorów	W razie stwierdzenia konieczności lub co 3 lata	Elektryk
5	Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	Przegląd i konserwacja	Nie rzadziej niż raz w roku	Elektryk
6	Instalacja odgromowa	Przegląd	Raz w roku do 30 kwietnia i po każdym odprobowanym wyładowaniu	Wykonuje uprawniony pracownik gospodarczy – konserwator - woźny
		Badanie okresowe	Raz na 5 lat, oraz po każdej naprawie, modernizacji, przebudowie	Wykonuje uprawniony elektryk

INNE INSTALACJE STWARZĄCE ZAGROŻENIA				
1.	Instalacja elektryczna i odgromowa w obiekcie oraz ppoż. wyłącznik prądu.	Sprawdzenie odbiorcze zgodnie z PN-IEC 60364-6-61	Podczas montażu lub po wykonaniu, a przed przekazaniem do eksploatacji oraz po każdej modernizacji i przebudowie	Wykonuje uprawniony elektryk
		Sprawdzenie i próby okresowe. Zgodnie z zakresem Załącznika /informacyjnego/ F do w/w normy. Konservacja instalacji	Nie rzadziej niż raz na 5 lat, o ile instrukcja technologiczna nie zaleca inaczej uwzględniając wpływy zewnętrzne. Wg. częstości i zakresu określonego w oddzielnej Instrukcji Ruchu Eksploatacji	
2.	Instalacja dymowa i spalinowa	W obiektach, w których odbywa się proces spalania paliwa stałego, ciekłego lub gazowego, usuwa się zanieczyszczenia z przewodów dymowych i spalinowych:	1) od palenisk zakładów zbiorowego żywienia i usług gastronomicznych — co najmniej raz w miesiącu , jeżeli przepisy miejscowe nie stanowią inaczej; 2) od palenisk opalanych paliwem stałym niewymienionych w pkt 1 — co najmniej cztery razy w roku ; 3) od palenisk opalanych paliwem płynnym i gazowym niewymienionych w pkt 1 — co najmniej dwa razy w roku .	Koncesjonariusz rzemiosła kominiarskiego
3.	Instalacja wentylacyjna	Usuwanie zanieczyszczeń z przewodów wentylacyjnych	Co najmniej raz w roku, jeżeli większa częstotliwość nie wynika z warunków użytkowych.	Koncesjonariusz rzemiosła kominiarskiego
DOKUMENTACJA				
1	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	Aktualizacja	Co najmniej raz na dwa lata, oraz po takich zmianach sposobu użytkowania lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.	Uprawniona, przez zarządzającego obiektem, osoba posiadająca wymagane kwalifikacje z zakresu ochrony ppoż.

WSKAZANIA SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE PRZEGLĄDÓW INSTALACJI PPOŻ.

INSTALACJA HYDRANTÓW WEWNĘTRZNYCH

- przegląd i pełna konserwacja instalacji przez firmę specjalistyczną co najmniej raz w roku
- pomiar ciśnienia i wydatku wody oraz ciśnieniowe sprawdzenie odcinków węży – raz na 5 lat

PRZECIWOŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU

- przegląd i konserwacja instalacji wyłącznika przez firmę specjalistyczną co najmniej raz w roku.

OŚWIETLENIE EWAKUACYJNE

- przegląd i konserwacja przez firmę specjalistyczną co najmniej raz w roku,
- test opraw oświetleniowych – raz na kwartał poprzez wymuszenie zaniku napięcia w sieci i sprawdzenie czasu działania (wymagane min. 1 h),
- sprawdzenie i ewentualna wymiana akumulatorów zasilających – raz na 3 lata.

• CZYNNOŚCI ZABRONIONE W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ

Zarządca budynku ponosi odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych, w trybie i na zasad określonych w innych przepisach.

W obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji:

- 1) Używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon występujących materiałów:
  - a) w strefie zagrożenia wybuchem,
  - b) w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo,
  - c) w miejscach występowania innych materiałów palnych, określonych przez właściciela lub zarządcę i oznakowanych zgodnie z polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa (PN-92/N-01256/01).
- 2) Użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania ognia.
- 3) Rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od budynku.
- 4) Rozpalanie ognisk w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów oraz w mniejszej odległości od tych obiektów niż 10 m.
- 5) Instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem.
- 6) Ograniczenie dróg i dojazdu do budynku.
- 7) W strefie pożarowej ZL III jest zabronione stosowanie do wykończenia wnętrz materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące.
- 8) Na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych jest zabronione.

- 9) W pomieszczeniach przeznaczonych do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób oraz w pomieszczeniach produkcyjnych zabronione jest stosowanie łatwo zapalnych przegród, stałych elementów wyposażenia i wystroju wnętrz oraz wykładzin podłogowych.

• **ZASADY BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO NA TERENIE SZKOŁY**

Na terenie szkoły zabrania się dokonywania wszelkich czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnianie prowadzenia działań ratowniczych lub ewakuacji, a w szczególności:

1. Używania ognia otwartego w jakiegokolwiek postaci bez wcześniejszego określenia warunków i zasad postępowania.
2. Palenia tytoniu w miejscach niedozwolonych.
3. Spalania śmieci i odpadów w miejscach umożliwiających rozprzestrzenianie się ognia na sąsiednie obiekty lub materiały palne.
4. Eksploatowanie uszkodzonych instalacji i urządzeń elektrycznych.
5. Eksploatowanie urządzeń oświetleniowych i ogrzewania gazowego niesprawnych technicznie.
6. Eksploatowanie sieci elektrycznej niezgodnie z przeznaczeniem lub włączania urządzeń w takiej liczbie, że łączny pobór energii elektrycznej może wywołać przeciążenie.
7. Zlecenia konserwacji, napraw oraz przeróbek instalacji i urządzeń elektrycznych lub gazowych osobom nie posiadającym wymaganych kwalifikacji zawodowych.
8. Pozostawiania bez dozoru pod zasilaniem wszelkich odbiorników energii elektrycznej, z wyjątkiem przystosowanych fabrycznie do pracy ciągłej.
9. Przechowywania materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 100⁰ C.
10. Użytkowania elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym.
11. Stosowania na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki.
12. Składania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej, służących do ewakuacji.
13. Ustawianie na korytarzach i klatkach schodowych jakichkolwiek przedmiotów utrudniających ewakuację.
14. Zamykanie drzwi ewakuacyjnych podczas przebywania w obiekcie ludzi w sposób uniemożliwiający natychmiastowe ich otwarcie.
15. Uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
  - urządzeń przeciwpożarowych, takich jak hydrant,
  - podręcznego sprzętu gaśniczego,
  - wyjść ewakuacyjnych,
  - wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz głównych zaworów gazu.
16. Przy używaniu lub przechowywaniu materiałów palnych należy przestrzegać następujących zasad:
  - materiały palne powinny być przechowywane w sposób uniemożliwiający powstawanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub wskutek wzajemnego oddziaływania,
  - ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 55°C należy przechowywać wyłącznie w pojemnikach wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia,

- w budynku szkoły nie należy przechowywać materiałów palnych w pomieszczeniach piwnicznych,
  - zabronione jest używanie cieczy łatwo zapalnych do zmywania podłóg.
17. Doświadczenia laboratoryjne wymagające użycia ognia otwartego powinny być wykonywane z zachowaniem następujących warunków bezpieczeństwa:
- palnik lub inne urządzenia emitujące płomień powinny być stabilnie ustawione na podłożu niepalnym (np. atestowanym stole laboratoryjnym),
  - miejsce emisji płomienia powinno być oddalone min. 1 m od wszelkich materiałów zapalnych,
  - urządzenia emitujące płomień powinny być sprawne technicznie, a w szczególności być wyposażone w zawór odcinający dopływ czynnika energetycznego, pomieszczenie powinno posiadać wentylację zapewniającą skuteczną wymianę powietrza.
18. Wykonywanie pokazów i doświadczeń z użyciem cieczy palnych i materiałów niebezpiecznych pożarowo powinno być realizowane w pracowniach wyposażonych w wentylację miejscową lub digestoria.

V. ZNAKI BEZPIECZEŃSTWA I ZNAKI EWAKUACYJNE.

Przy ustaleniu rodzaju i miejsc rozmieszczenia tablic bezpieczeństwa i ewakuacyjnych w obiekcie należy uwzględnić: charakter zagrożenia pożarowego, rozwiązania budowlano-instalacyjne obiektu, a także sposoby zagospodarowania pomieszczeń magazynowych oraz kuchennych.

Ilość rozmieszczonych tablic powinna być wielkością minimalną, niezbędną do prawidłowego oznakowania obiektu. Dobór znaków i oznakowania należy przeprowadzić zgodnie z Polską Normą:

PN-92/N-01256/01 - Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.

PN-92/N-01256/02 - Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.

Wyjście ewakuacyjne

Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej

Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół lub w górę

Drzwi ewakuacyjne

Kierunek z drzwi ewakuacyjnych

Miejsce zbiórki ewakuacyjnej

Klucz do drzwi ewakuacyjnych

gaśnica

hydrant wewnętrzny

gaśnica z hydrantem

inne urządzenie ppoż.

Oznakowanie źródeł wody

Należy okresowo (raz w roku) dokonywać przeglądu oznakowania.

Wszystkie znaki powinny być czytelne i nie uszkodzone.

Znaki ewakuacyjne powinny świecić po wyłączeniu oświetlenia .

W przypadku stwierdzenia braku oznakowania, jego uszkodzenia, lub wyczerpania się ładunku świecącego, należy uzupełnić wszystkie usterki.

VI. ZABEZPIECZENIE PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH.

Prace niebezpieczne pożarowo to prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednio niebezpieczeństwo pożaru lub wybuchu. Prace niebezpieczne pożarowo, prowadzone poza wyznaczonym na stałe do tego celu miejscem, jak prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz obiektów, na przyległych do nich terenach, a także wszelkie prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

1. Prace niebezpieczne pożarowo, które mogą być prowadzone, na terenie obiektu to:
  - a) wszelkie prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np. :
    - spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
    - podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów,
    - podgrzewanie lepiku, smoły, itp.,
  - b) wszelkie prace związane ze stosowaniem cieczy, gazów i pyłów, przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe, np. :
    - przygotowanie do stosowania gazów, cieczy i pyłów,
    - stosowanie cieczy do malowania, lakierowania, klejenia, mycia, nasycania,
    - suszenie substancji palnych,
    - usuwanie pozostałości tych substancji ze stanowisk pracy.

Do przestrzegania postanowień Instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy Zespołu Szkół Nr 2 w Milanówku, uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych, firmy zewnętrzne wykonujące te prace oraz pracownik lub firma zewnętrzna (na zlecenie), nadzorujący przebieg tych prac na terenie obiektu.

2. Zasady organizacyjne ustalania zabezpieczeń przeciwpożarowych prac niebezpiecznych pożarowo:
  - 1) Prace pożarowo niebezpieczne mogą być wykonywane na terenie obiektu, pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązujących przez i w trakcie ich wykonywania oraz po zakończeniu prac.
  - 2) Wymagania, o których mowa poniżej ustalane są komisyjnie, każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia niniejszej Instrukcji oraz przepisy szczegółowe. Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo komisja zobowiązana jest:
    - ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane,
    - ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
    - wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy.
  - 3) Zasady działania komisji, o której mowa w pkt. 2 :
    - a) w skład osobowy komisji powinni wejść następujący członkowie :
      - osoba upoważniona przez Dyrektora Szkoły - przewodniczący,
      - kierownik grupy wykonującej prace - członek,
      - specjalista ds. ppoż. lub przedstawiciel firmy zewnętrznej (na zlecenie) - członek,
    - b) prace komisji organizuje jej przewodniczący,
    - c) komisja ze swoich prac sporządza „Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych” wg wzoru podanego w załączniku nr 1,
    - d) po wykonaniu zabezpieczeń określonych w w/w protokole przewodniczący wydaje pisemne zezwolenie na rozpoczęcie prac.

- e) do obowiązku przewodniczącego należy zorganizowanie i zapewnienie dozoru rejonu prac, zgodnie z ustaleniami zawartymi w „Protokole zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych”,
- 4) Rozpoczęcie prac następuje po wykonaniu zabezpieczeń określonych w zezwoleniu.
- 5) Po zakończeniu prac całość dokumentacji przechowuje pracownik prowadzący ppoż.
3. Przy wykonywaniu prac należy przestrzegać następujących zasad:
- 1) Niedopuszczalne jest jednoczesne prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo, jak np.: spawanie, cięcie mechaniczne lub szlifowanie powodujące iskrzenie, itp. w pomieszczeniach, w których (lub sąsiadujących z nimi) wykonywane są prace z zastosowaniem materiałów palnych, polegające w szczególności na:
- a) klejeniu, malowaniu lub myciu z zastosowaniem rozpuszczalników łatwo zapalnych,
- b) szlifowaniu powierzchni wykonywanych z materiałów palnych,
- c) zakładaniu palnych izolacji oraz prowadzeniu robót wykończeniowych przy zastosowaniu materiałów palnych,
- d) montowaniu wyposażenia wewnątrz wykonanego z materiałów palnych.
4. Przygotowanie pomieszczeń do prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo polega na:
- a) oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń,
- b) odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsc prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych i niepalnych w opakowaniach palnych,
- c) zabezpieczeniu przed działaniem np. odprysków spawalniczych materiałów palnych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, przez osłonięcie ich np. arkuszami blachy, płytami gipsowymi, itp.,
- d) sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń,
- e) uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych, itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,
- f) zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych oraz instalacyjnych z palną izolacją, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia powodowanego pracami niebezpiecznymi pożarowo,
- g) sprawdzeniu, czy w miejscu planowanych prac lub w pomieszczeniach sąsiednich nie prowadzono w ostatnim czasie prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych,
- h) przygotowaniu w miejscu dokonywania prac m.in.:
- napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki np. drutu spawalniczego, elektrod, itp.,
  - materiałów osłonowych i izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac,
  - niezbędnego sprzętu pomiarowego np. do pomiaru stężeń par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac, podręcznego sprzętu gaśniczego,
  - zapewnienia stałej drożności wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo.
5. Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo z użyciem cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:
- a) dążyć do zmniejszenia lub eliminacji stref zagrożonych wybuchem poprzez wentylowanie (mechaniczne, grawitacyjne) lub przewietrzanie pomieszczeń,
- b) na stanowiskach pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac, z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy,
- c) zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych (lub innych dopuszczalnych), szczelnych opakowaniach,

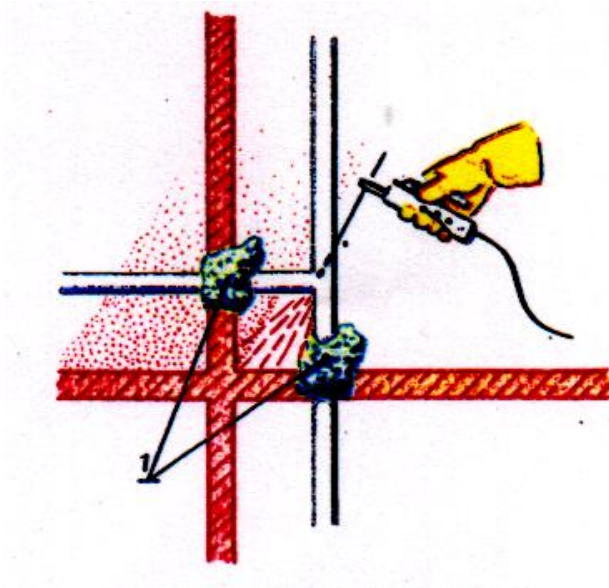
- d) pozostawienie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
  - e) po zakończeniu prac wszystkie naczynia, wanny i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe,
  - f) ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach, stanowiskach, w przewodach wentylacyjnych i na podłożu,
  - g) rozpoczęcie pracy w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo zapalnych cieczy lub palnych gazów, może nastąpić wyłącznie po uprzednim pomiarze stężeń par cieczy lub gazów w pomieszczeniu i stwierdzeniu nie przekroczenia stężenia równego 10% ich dolnej granicy wybuchowości.
6. Miejsce wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo należy wyposażać w podręczny sprzęt gaśniczy w ilości i rodzaj umożliwiający likwidację wszystkich źródeł pożaru.
7. Po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo, w budynku, pomieszczeniach oraz pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz czy sprzęt (np. spawalniczy) został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należycie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 4 godzin, a w razie konieczności po 8 godzinach, licząc od czasu zakończenia prac pożarowo niebezpiecznych.
8. Prace niebezpieczne pożarowo powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.
9. Butle z gazami sprężonymi mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie wykonywania prac i pod stałym nadzorem.
10. Obowiązki osób dozoru przebieg prac niebezpiecznych pożarowo. Osoba, która została upoważniona do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pożarowo powinna w szczególności:
- 1) znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników,
  - 2) dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac niebezpiecznych pożarowo wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, pomieszczeń, stanowisk, przewidziane w protokole prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie,
  - 3) sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac niebezpiecznych pożarowo oraz wydać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć,
  - 4) wstrzymać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,
  - 5) brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub budynku po zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo.
11. Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo należy w szczególności:
- 1) sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należycie zabezpieczone przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzeniania pożaru,
  - 2) ścisłe przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole i zezwoleniu na prowadzenie prac,
  - 3) znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
  - 4) sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
  - 5) ścisłe przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,
  - 6) sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,

- 7) rozpoczynanie prac niebezpiecznych pożarowo tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia, względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem pracy,
- 8) poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac niebezpiecznych pożarowo,
- 9) przerwanie prac w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie się pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
- 10) meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia, ugaszonego w czasie wykonywania prac,
- 11) dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia, czy podczas wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo nie zainicjowano pożaru,
- 12) wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności niebezpiecznych pożarowo.

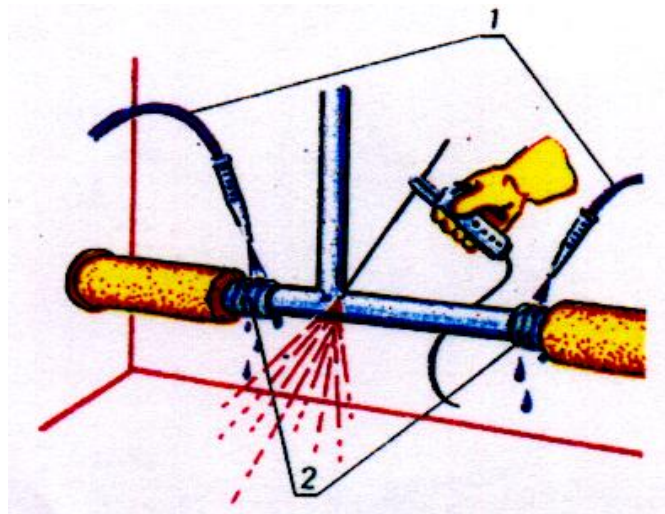
UWAGA!

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo, co, do których istnieją wątpliwości związane z określeniem zagrożenia, sposobu zabezpieczenia, itp. sposób ich przeprowadzenia należy skonsultować z pracownikiem szkoły, odpowiedzialnym za bezpieczeństwo pożarowe w szkole lub specjalistyczną firmą zewnętrzną wyznaczoną przez Dyrektora Szkoły.

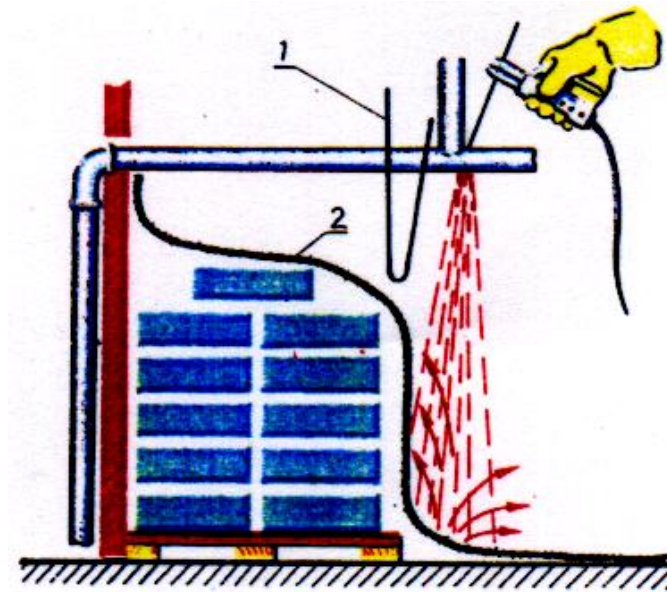
Przykładowe sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo

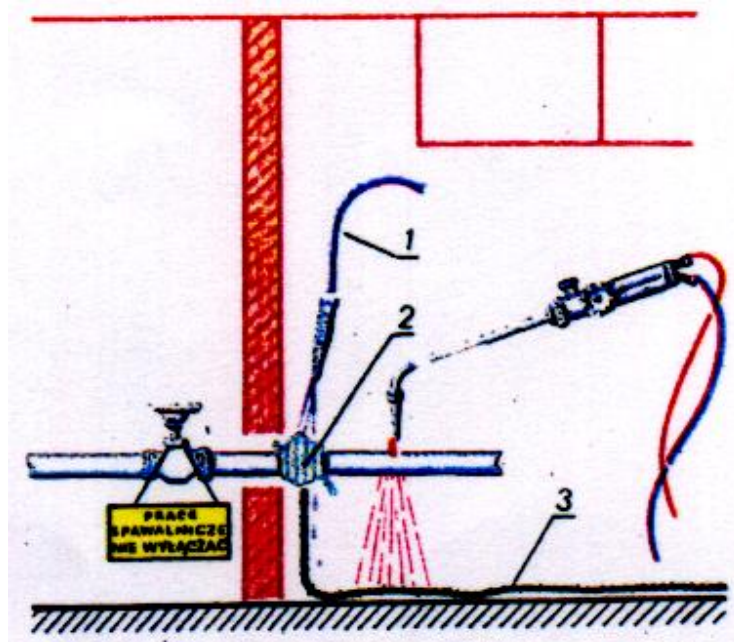
Wszelkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń i pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione za pomocą niepalnego materiału.

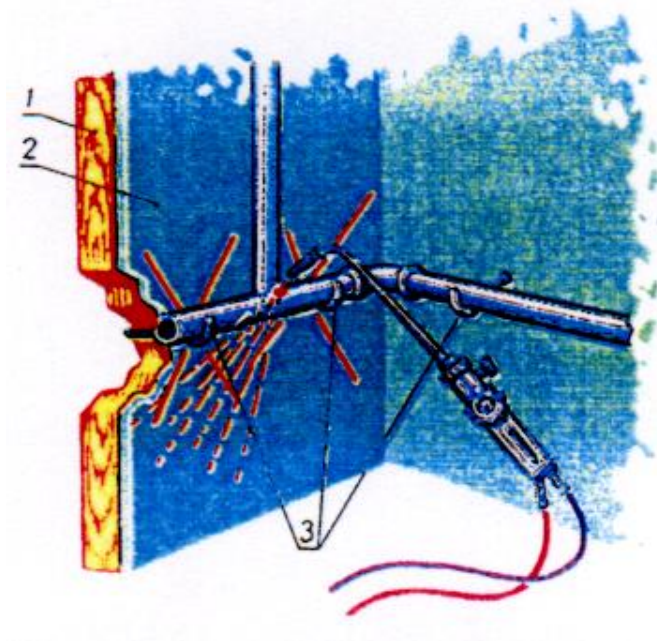
Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby (izolacja łatwopalna) chłodzić skutecznie jak na w/w rysunku.

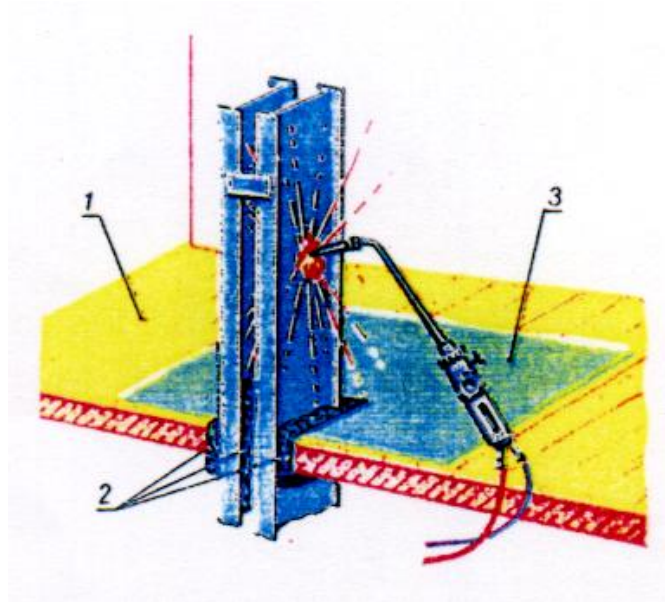
Palne materiały, których usunięcie poza zasięg rozprysków spawalniczych jest niemożliwe, osłaniamy w sposób jak na rysunku, np. ekranem z blachy lub kocem gaśniczym

Spawane przewody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi należy skutecznie chłodzić.

Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu bezpośrednio od płomienia lub na drodze przewodnictwa cieplnego, stykające się z materiałami palnymi należy zdemontować lub skutecznie chłodzić.

Sposób prawidłowego spawania metalowego elementu konstrukcji przechodzącego przez drewniany strop.

VII. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU LUB INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA.

• OBOWIĄZKI DYREKTORA SZKOŁY W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ

Dyrektor szkoły, zobowiązany jest do zapewnienia wymogów ochrony przeciwpożarowej w zakresie bezpieczeństwa osobistego ludzi przebywających lub pracujących w budynkach, a także właściwej ochrony mienia przed pożarem.

Obowiązki te obejmują:

1. Przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technologicznych.
2. Zapewnienie przestrzegania warunków ochrony przeciwpożarowej określonych w instrukcji i wskazaniach producenta w czasie transportu i składowania materiałów palnych.
3. Zapewnienie posiadania kart charakterystyki materiałów niebezpiecznych i zaznajomienie z nimi pracowników.
4. Wyposażenie budynku szkoły, zgodnie z wymaganiami przepisów techniczno - budowlanych, w przeciwpożarowe wyłączniki prądu i zawory gazu.
5. Przeprowadzenie okresowych kontroli budynku szkoły, urządzeń i instalacji oraz terenu w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego jak również podejmowanie działań zapewniających utrzymanie wymaganego stanu bezpieczeństwa pożarowego.
6. Wyposażenie obiektu szkoły i terenu w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze stosownie do potrzeb wynikających z rodzaju składowanych materiałów i wielkości obiektu.
7. Utrzymywanie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej.
8. Zapewnienie konserwacji i naprawy sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych zgodnie z zasadami i wymaganiami określonymi w instrukcjach dostawcy lub producenta, gwarantującymi sprawne i niezawodne ich funkcjonowanie.
9. Przeprowadzanie okresowych przeglądów, konserwacji, czyszczenia i badań urządzeń i instalacji technicznych oraz prowadzenia wymaganej dokumentacji potwierdzającej ich wykonanie.
10. Zapewnienie osobom przebywającym w budynku szkoły lub na terenie bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji poprzez stałe utrzymanie przelotowych dróg, przejść i możliwość skorzystania z wyjść ewakuacyjnych.
11. Utrzymywanie drogi pożarowe w stanie umożliwiającym wykorzystanie tych dróg przez pojazdy jednostek straży pożarnej.
12. Przygotowanie budynków szkoły i terenu do prowadzenia akcji ratowniczej zapewniając wymagane drogi dojazdowe i dostęp do budynku oraz zaopatrzenie wodne wewnątrz i na zewnątrz szkoły.
13. Ustalenie sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia oraz umieścić w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych.
14. Zaznajomienie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi.
15. Zapewnienie przestrzegania stosowania procedur postępowania zapewniających bezpieczeństwo pożarowe w czasie prac pożarowo niebezpiecznych, remontów, przeróbek i innych prac zmieniających przeznaczenie lub stan wykończenia i wyposażenia pomieszczeń.
16. Oznakowanie budynków szkoły znakami zgodnymi z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa:
  - a) drogi ewakuacyjne, w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji,

- b) miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
- c) miejsca usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
- d) miejsca usytuowania przeciwpożarowych wyłączników prądu, kurków głównych instalacji gazowej,
- e) pomieszczenia, w których występują materiały niebezpieczne,
- f) miejsca lokalizacji kluczy do wyjść ewakuacyjnych.

Zadania i obowiązki pracownika Zespołu Szkół Nr 2 w Milanówku odpowiedzialnego za bezpieczeństwo ppoż. (lub osoby wyznaczonej / upoważnionej):

1. W przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia koordynuje akcję ratowniczą i kieruje nią do czasu przybycia jednostek ratowniczych Państwowej Straży Pożarnej.
2. W szczególności do obowiązków pracownika ds. ppoż. lub osoby przez niego wyznaczonej należy:
  - a) kierowanie akcją gaśniczą prowadzoną przez pracowników za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego i/lub hydrantów wewnętrznych,
  - b) wydanie polecenia oraz dopilnowanie opuszczenia budynku przez osoby w nich przebywające,
  - c) podjęcie decyzji o rozpoczęciu ewakuacji mienia (w razie konieczności),
  - d) przydzielenie zadań poszczególnym pracownikom,
  - e) wskazanie stref i pomieszczeń, do których należy ewakuować ludzi oraz mienie,
  - f) koordynowanie współdziałania pracowników,
  - g) zapewnienie ładu i porządku podczas ewakuacji,
  - h) po przybyciu jednostek ratowniczych Państwowej Straży Pożarnej poinformowanie dowódcy o sytuacji pożarowej oraz podjętych działaniach, a także wskazanie miejsc istotnych ze względu na prowadzenie akcji np. lokalizacja głównych zaworów gazowych, lokalizację wyłączników prądu itp.
  - i) udział w pracach sztabu akcji ratowniczej.

Zadania i obowiązki wszystkich pracowników szkoły:

Przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa pożarowego jest podstawowym obowiązkiem każdego pracownika.

W szczególności pracownicy są zobowiązani:

1. Znać obowiązujące zasady bezpieczeństwa pożarowego i ściśle ich przestrzegać.
2. Uczestniczyć w szkoleniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz poddawać się wymaganym egzaminom sprawdzającym.
3. Wykonywać pracę i zachowywać się w miejscu zatrudnienia w sposób nie powodujący zagrożenia pożarowego.
4. Stosować się do poleceń przełożonych oraz przestrzegać zarządzeń i instrukcji w zakresie bezpieczeństwa pożarowego.
5. Dbać o należyty stan urządzeń i sprzętu oraz porządek i ład w miejscu pracy.
6. Niezwłocznie informować przełożonych o wszelkich zauważonych nieprawidłowościach w szkole i na zewnątrz budynków.
7. Znać zasady postępowania na wypadek powstania pożaru lub innego zagrożenia.
8. Znać zasady obsługi i stosowania podręcznego sprzętu gaśniczego i innych urządzeń przeciwpożarowych, będących na wyposażeniu budynków.
9. W razie pożaru lub innego miejscowego zagrożenia brać udział w akcji ratowniczej i ewakuacji.

10. Po zakończeniu pracy sprawdzić czy wyłączone zostały odbiorniki prądu, zamknąć okna, zamknąć pomieszczenie i przekazać klucze w ustalone miejsce.

Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo - gaśniczej powinna pamiętać, że:

- a) w pierwszej kolejności należy prowadzić ratowanie zagrożonego życia i zdrowia ludzi;
- b) usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne, a w szczególności butle z gazami palnymi, sprężonymi, naczynia z płynami łatwopalnymi oraz cenne urządzenia;
- c) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem;
- d) odciąć dopływ gazu za pomocą głównych zaworów gazowych;
- e) nie otwierać bez potrzeby drzwi, okien do pomieszczeń, w których powstał pożar; ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia.

UWAGA: Nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem.

• ZASADY POSTĘPOWANIA

- 1) W przypadku powstania pożaru w budynku lub na terenie szkoły, a także w razie zaistnienia innego miejscowego zagrożenia do obowiązków pracowników szkoły należy:
  - a) niezwłocznie powiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia,
  - b) przy pomocy sprzętu gaśniczego przystąpić do gaszenia pożaru, a w przypadku innego rodzaju zdarzenia podjąć działania zapobiegające rozprzestrzenianiu się niepożądanego zdarzenia,
  - c) niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły lub osobę zastępującą, zaalarmować jednostkę ochrony przeciwpożarowej bądź policję,
  - d) włączyć ustalony sygnał, ogłosić komunikat.
- 2) Dyrektor szkoły lub osoba zastępująca zobowiązani są do podjęcia kierowania akcją ratowniczo - gaśniczą, a w szczególności podejmują decyzję o ogłoszeniu ewakuacji i określają kierunek jej prowadzenia.
- 3) Pracownicy szkoły zobowiązani są bezwzględnie podporządkować się poleceniom osoby kierującej akcją ratowniczo – gaśniczą.
- 4) Po uzyskaniu przez osobę alarmującą połączenia telefonicznego ze strażą pożarną należy przekazać następujące informacje:
  - a) swoje imię i nazwisko,
  - b) numer telefonu, z którego alarmujemy,
  - c) gdzie się pali (adres, nazwę obiektu, piętro),
  - d) określić rodzaj zdarzenia i jego rozmiary oraz czy występuje zagrożenie życia lub czy są osoby poszkodowane,
  - e) inne dodatkowe informacje ułatwiające dojazd ochronie przeciwpożarowej do miejsca pożaru,

Uwaga:

Osoba zgłaszająca nie przerywa połączenia telefonicznego do momentu potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia.

Osoba przyjmująca zgłoszenie zdarzenia może potwierdzić zgłoszenie poprzez oddzwonienie (celem sprawdzenia czy informacja jest prawdziwa),

- 5) W razie konieczności zaalarmować osobę funkcyjną, pogotowie energetyczne, pogotowie medyczne (tel. 999, 112), pogotowie gazowe, policję (tel. 997).
- 6) Po zawiadomieniu służb ratowniczych należy pomóc osobom zagrożonym poprzez ewakuowanie ich z miejsca zagrożenia. Ewakuacja ma na celu opuszczenie przez wszystkie osoby strefy objętej pożarem lub zagrożeniem.
- 7) Przystąpić do gaszenia pożaru przy pomocy dostępnych środków gaśniczych. Użyć podręcznego sprzętu gaśniczego (np. gaśnic, hydrantów).
- 8) W przypadku niemożliwości podjęcia działań ratowniczych z uwagi na rozmiary sytuacji lub występowanie bezpośredniego zagrożenia, pracownik podejmujący gaszenie powinien, jeśli jest to możliwe, zamknąć pomieszczenie objęte zagrożeniem, oddalić się na bezpieczną odległość i oczekiwać na przybycie straży pożarnej.
- 9) Wszystkie osoby znajdujące się na terenie szkoły zobowiązane są bezwzględnie podporządkować się poleceniom kierującego akcją.
- 10) W chwili przybycia straży pożarnej należy dowódcy przybyłej jednostki przekazać informacje o zaistniałej sytuacji i podjętych działaniach.

• **WYKAZ TELEFONÓW ALARMOWYCH**

- TELEFON ALARMOWY	112
- PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA	998
lub:	022/7555237, 022/7555694
- POGOTOWIE RATUNKOWE	999
lub:	022/7553030
- POGOTOWIE ENERGETYCZNE	022/7382300, 022/7382320
- POGOTOWIE GAZOWE	992
lub:	022/6284587, 022/6284597

Miejsce zbiórki ewakuacyjnej:

PLAC PRZY BOISKU SZKOLNYM

VIII. ZASADY ROZMIESZCZANIA PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO ORAZ ZASADY JEGO OBSŁUGI I UŻYCIA.

- **Zasady ogólne:**

1. Podręczny sprzęt gaśniczy przeznaczony jest do gaszenia pożarów w pierwszej fazie ich powstania. Do podręcznego sprzętu gaśniczego zalicza się wszelkiego rodzaju gaśnice (płynowe, pianowe, proszkowe, śniegowe), małe agregaty gaśnicze (do 25 kg. środka gaśniczego) oraz koce gaśnicze. Przy ustalaniu rodzaju sprzętu gaśniczego stosuje się następujące zasady:

- a) do gaszenia pożarów grupy **A** (w których występuje zjawisko spalania żarowego, np. drewna, papieru, tkanin) stosuje się gaśnice płynowe, pianowe lub proszkowe.
- b) do gaszenia pożarów grupy **B** (cieczy palnych i substancji stałych topiących się pod wpływem temperatury, benzyn, alkoholi, olejów, tłuszczów, lakierów) stosuje się zamiennie gaśnice płynowe, pianowe, śniegowe, proszkowe lub halonowe,
- c) do gaszenia pożarów grupy **C** (gazów palnych, np. propanu, acetyleny, gazu ziemnego) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe, śniegowe lub halonowe,
- d) do gaszenia pożarów grupy **D** (metali lekkich np. magnezu, sodu, litu, potasu) stosuje się gaśnice proszkowe
- f) do gaszenia pożarów grupy **F** (tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych) stosuje się gaśnice pianowe, śniegowe.

2. Przy rozmieszczaniu podręcznego sprzętu gaśniczego należy przestrzegać następujących zasad:

- a) sprzęt powinien być umieszczony w miejscach łatwo dostępnych i widocznych przy wejściach i klatce schodowej, przy przejściach, na korytarzach. W pomieszczeniach przy wyjściach na zewnątrz,
- b) w budynkach wielokondygnacyjnych sprzęt umieszcza się w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeśli jest taka możliwość.
- c) miejsca wyznaczone na sprzęt należy oznakować zgodnie z Polską Normą PN- 92/N-01256/01.
- d) do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości, co najmniej 1m.
- e) sprzęt należy umieszczać w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki, miejsca silnie nasłonecznione),
- f) odległość dojścia do sprzętu nie powinna być większa niż 30 m.
- g) 2kg środka gaśniczego zabezpiecza 100 m² powierzchni budynku.

- **Gaśnice i podręczny sprzęt gaśniczy:**

1. Gaśnice proszkowe:

Gaśnica proszkowa To stalowy zbiornik wypełniony proszkiem gaśniczym i czynnikiem napędowym /azotem/ . Gasi pożar „na sucho” odcinając dopływ tlenu do palącego się obiektu.

W zależności od typu (BC,ABC, inne) gaszenie rozlanych cieczy palnych, urządzeń i maszyn elektrycznych pod napięciem, silników spalinowych i pojazdów mechanicznych, ciał stałych, np. tkaniny, drewno,... Ze względu na możliwość gaszenia urządzeń elektrycznych pod napięciem, dysza powinna być wykonana z materiałów nie przewodzących prądu. Skuteczna w gaszeniu, ale w procesie gaszenia może powstać HCl, bardzo szkodliwy dla urządzeń i kabli elektrycznych.

Gaśnicami można gasić urządzenia i maszyny elektryczne pod napięciem do 1 000 V, o czym mówi napis na etykiecie gaśnicy.

Gaśnica proszkowa **GP-6X ABC**, **GP 4 X ABC** i **GP 2 X ABC**

Sposób użycia gaśnicy:

wyciągnąć zawleczkę, nacisnąć dźwignię zaworu, skierować strumień środka gaśniczego do ogniska pożaru. Działanie gaśnicy można w każdej chwili przerwać przez zwolnienie dźwigni uruchamiającej.

Gaśnica GP 6 X ABC przeznaczona dla zabezpieczenia obiektów użyteczności publicznej. Pomieszczeń biurowych, produkcyjnych, magazynów, garaży, a także domów i mieszkań prywatnych. Doskonale sprawdza się w transporcie samochodowym, kolejowym i wodnym

Podstawowe cechy:

- Łatwa i ergonomiczna w obsłudze.
- Szybka i skuteczna w gaszeniu.
- Ekonomiczna w utrzymaniu i obsłudze serwisowej.
- Zawór odcinający za wskaźnikiem ciśnienia ułatwia kontrolę.
- Konstrukcja zaworu umożliwia czasowe przerywanie gaszenia.
- Możliwość wielokrotnego napełniania.
- Zbiornik gaśnicy pokryty farbą poliestrową odporną na promienie UV.

Jakość i bezpieczeństwo

Produkowana zgodnie z wymaganiami rynku krajowego i unijnego w oparciu o certyfikaty systemu jakości ISO 9001. Spełnia wymagania normy europejskiej EN3 oraz Dyrektywy Bezpieczeństwa PED 97/23/EC.

Dane techniczne

Skuteczność gaszenia	27 A 183 B C
Masa środka gaśniczego	6 kg
Czynnik roboczy	N ₂
Czas działania	15 s
Ciśnienie próbne zbiornika	27 bar
Ciśnienie robocze	15 bar
Zakres temperatur stosowania	-30 °C / +60 °C
Masa całkowita	9,9 kg
Maks. napięcie gaszonego urządz.	1000 V lub 245000 V*
Całkowita wysokość	540 mm
Średnica zbiornika	160 mm

*Gaśnica GP-6x ABC/E pozwala na gaszenie urządzeń elektroenergetycznych o napięciu do 245000 V

2. Gaśnice śniegowe:

Gaszenie urządzeń elektrycznych niskiego i wysokiego napięcia, żywności, lekarstw, sprzętu precyzyjnego oraz - z mniejszą skutecznością - ciał stałych, np. tkaniny, drewno,...

Ze względu na możliwość gaszenia urządzeń elektrycznych pod napięciem, dysza powinna być wykonana z materiałów nie przewodzących prądu. Po ugaszeniu, konsekwencje użycia tej gaśnicy są mniejsze niż w przypadku gaśnicy proszkowej. Zagrożeniem dla urządzeń (i ludzi) może być niska temperatura CO₂ u wylotu gaśnicy.

Gaśnicami można gasić urządzenia i maszyny elektryczne pod napięciem do 1 000 V, o czym mówi napis na etykiecie gaśnicy.

Gaśnica śniegowa G 2 X BC i G 5 X BC

Sposób użycia gaśnicy:

- uruchomienie gaśnicy śniegowej następuje przez naciśnięcie zaworu butli po zerwaniu plomb
- strumień skierować w rejon pożaru
- w czasie działania należy trzymać gaśnicę i dyszę tylko za uchwyty
- nie wolno używać tych gaśnic do gaszenia palących się osób
- należy chronić gaśnice przed działaniem temperatury powyżej 30°C

Gaśnica śniegowa GS 5 X BC przeznaczona jest do zastosowania w lakierniach, energetyce, halach przemysłowych oraz wszędzie tam gdzie użycie proszków gaśniczych jest niewskazane ze względu na występowanie urządzeń wrażliwych na pyły i zabrudzenia. Gaśnica nie pozostawia śladów po użyciu środka gaśniczego.

Podstawowe cechy :

- Łatwa i ergonomiczna w obsłudze.
- Długi wąż zakończony prądownicą ułatwia gaszenie.
- Lekka butla stalowa nowej generacji.
- Ekonomiczna w utrzymaniu i obsłudze serwisowej.
- Zawór wyposażony w bezpiecznik ciśnienia.
- Konstrukcja zaworu umożliwia czasowe przerwanie gaszenia.
- Gasi również pożary typu C.
- Zbiornik gaśnicy pokryty farbą poliestrową odporną na promienie UV.

Jakość i bezpieczeństwo

Produkowana zgodnie z wymaganiami rynku krajowego i unijnego w oparciu o certyfikowany system jakości ISO 9001. Spełnia wymagania normy europejskiej EN3 oraz Dyrektywy Bezpieczeństwa PED 97/23/EC.

Dane techniczne:

Skuteczność gaszenia	55 BC
Masa środka gaśniczego	5 kg
Czynnik roboczy	CO ₂
Czas działania	9 s
Ciśnienie próbne zbiornika	320 bar
Zakres temperatur stosowania	-20 °C / +60 °C
Masa całkowita	14 kg
Maks. napięcie gaszonego urząd.	1000 V lub 123000 V*
Całkowita wysokość	660 mm
Średnica zbiornika	140 mm

*Gaśnica GS-5x B/E pozwala na gaszenie urządzeń elektroenergetycznych do 123000 V

3. Koce gaśnicze:

- Koc gaśniczy jest to płachta z tkaniny całkowicie niepalnej (włókno szklanego) o powierzchni około 3 m². Przechowuje się go w specjalnym futerale.

Służy do tłumienia pożaru w zarodku przez odcięcie dopływu powietrza do palącego się przedmiotu. Koc gaśniczy przeznaczony jest do gaszenia silników spalinowych i elektrycznych, płynów łatwopalnych w małych naczyniach, pożarów małych przedmiotów lub powierzchni.

Działanie gaśnicze polega na odcięciu dopływu powietrza do palącego się przedmiotu.

Koc narzuca się na małe źródło ognia (o powierzchni nie większej niż 1 m²), tłumiąc ogień. Koc gaśniczy w futerale wieszany na ścianie wewnątrz pomieszczenia w widocznym miejscu.

- wyjąć z pokrowca/futerału, wyszarpując oburącz z dwa uchwyty wystające z pokrowca
- rozłożyć i szczelnie przykryć palący się przedmiot
- w przypadku gaszenia palącego się człowieka, należy przewrócić i przykryć szczelnie kocem
- koce gaśnicze można wykorzystać do przenoszenia ewakuowanego mienia.

Może on być używany wielokrotnie, podczas gaszenia.

4. Hydranty wewnętrzne:

Hydrant wewnętrzny - jest urządzeniem przeciwpożarowym umieszczonym na sieci wodociągowej wewnętrznej, służącym do gaszenia pożarów grupy A .

Umożliwia on dogodnie gaszenie ewentualnego pożaru (z większych niż gaśnice odległości), a w szczególności przydatny jest do gaszenia pożarów w zarodku oraz do dogaszania pogorzeliisk.

W celu uruchomienia hydrantu wewnętrznego należy :

- otworzyć szafkę,
- rozwinąć wąż tłoczny zakończony prądownicą,
- otworzyć (odkręcić) zawór hydrantowy,
- skierować strumień wody na źródło ognia.

Nie wskazane jest używanie hydrantów wewnętrznych (wody) do gaszenia pożarów w obrębie elektroniki użytkowej oraz instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem (niszczące działanie wody oraz możliwość porażenia prądem). W związku z powyższym pełne wykorzystanie hydrantu wewnętrznego do gaszenia ewentualnego pożaru może nastąpić tylko w ostateczności (np. po wykorzystaniu najbliższych gaśnic).

To w jaki sposób należy użyć hydrantu wewnętrznego zależy od jego typu.

Występują 3 typy hydrantów wewnętrznych :

1. Hydrant wewnętrzny DN 25 z wężem półsztywnym, w pomieszczenia ZL
2. Hydrant wewnętrzny DN 33 z wężem półsztywnym, w garażach
3. Hydrant wewnętrzny DN 52 z wężem płaskoskładanym, w pomieszczeniach PM

Dlatego przed schematycznym postępowaniem należy sprawdzić z jakiego typu hydrantem mamy do czynienia. Można sprawdzić to otwierając szafkę hydrantową, jednak jeśli z jakichś względów nie możemy tego zrobić np. nie mamy kluczyka do szafki, z pomocą przyjść nam może [instrukcja bezpieczeństwa pożarowego](#) ewentualnie osoba odpowiedzialna za ochronę przeciwpożarową w budynku.

W przypadku konieczności użycia hydrantu należy postępować wg następujących wytycznych:

- Wybić szybkę za którą znajduje się kluczyk. np. łokciem
- Kluczykiem otworzyć szafkę

Następny krok będzie zależny od rodzaju hydrantu i tak w przypadku hydrantu wewnętrznego.

4.1. Hydrant wewnętrzny DN 25 i DN 33 z węzłem półsztywnym, wykonujemy następujące czynności:

- Odkręcić zawór hydrantu /w lewo/,
- Rozwinąć wąż do miejsca pożaru,
- Odkręcić prądownicę i skierować strumień wody na pożar.

4.2. Hydrant wewnętrzny DN 52 z węzłem płaskoskładanym, wykonujemy następujące czynności:

W przypadku hydrantu wewnętrznego 52 z węzłem płasko składanym najpierw rozwijamy cały wąż a dopiero potem odkręcamy zawór hydrantu.

To bardzo ważne aby nie pomylić kolejności w przypadku tego hydrantu !

Odkręcenie zaworu bez wcześniejszego rozwinięcia węża może spowodować zaklinowanie się węża w koszyku!!!

Instrukcja obsługi hydrantu powinna się znajdować na szafce hydrantowej. Kolejnym miejscem gdzie należy szukać instrukcji obsługi oraz rodzaj hydrantów jakie występują w danym budynku jest [instrukcja bezpieczeństwa pożarowego](#).

5. Inne gaśnice nie występujące w budynku :

- **Gaśnice przewoźne**

To z kolei duże gaśnice zamontowane na kółkach, ze względu na swój ciężar np. 2 x 25 kg. Występują zarówno proszkowe, jak i śniegowe i pianowe gaśnice przewoźne. Jest to stalowy zbiornik wypełniony proszkiem gaśniczym i czynnikiem napędowym /azotem/ Gasi pożar „na sucho” odcinając dopływ tlenu do palącego się obiektu.

W zależności od typu (BC,ABC, inne) gaszenie rozlanych cieczy palnych, urządzeń i maszyn elektrycznych pod napięciem, silników spalinowych i pojazdów mechanicznych, ciał stałych, np. tkaniny, drewno,... Ze względu na możliwość gaszenia urządzeń elektrycznych pod napięciem, dysza powinna być wykonana z materiałów nie przewodzących prądu. Skuteczna w gaszeniu, ale w procesie gaszenia może powstać HCl, bardzo szkodliwy dla urządzeń i kabli elektrycznych.

- **Gaśnica pianowa.**

Z nowych rozwiązań, z jakimi możemy się spotkać w zakładach przemysłowych, to gaśnice pływne (pianowe) AFFF, gdzie jako środek gaśniczy wykorzystana jest woda zmieszana ze środkiem FC 3041 G. Tworzą cienką warstwę na płonącym materiale, działającą tłumiącą na pożar.

- **Gaśnica halonowa.**

Bardzo skuteczna w gaszeniu urządzeń i maszyn elektrycznych pod napięciem, bez szkodliwych dla nich następstw. Ze względu na szkodliwe działanie dla środowiska gaśnice halonowe zostały wycofywane z użytku.

Gaszenie pożarów podręcznym sprzętem gaśniczym:

Grupa pożarów	Rodzaj palącego się materiału	Rodzaj środka gaśniczego
A	Ciała stałe pochodzenia organicznego, przy spalaniu których występuje zjawisko żarzenia (drewno, papier itp. materiały)	woda, piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla
B	Ciecze palne i substancje stałe topniejące wskutek ciepła (rozpuszczalniki, pasty do podłogi, topiące się tworzywa sztuczne)	piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla, halon
C	Gazy palne (gaz miejski, metan, propan-butan)	proszek gaśniczy, dwutlenek węgla, halon
E	Požary ABC występujące w obrębie urządzeń pod napięciem	proszek gaśniczy, dwutlenek węgla, halon

Symbolami literowymi oznakowane są gaśnice odpowiednio do gaszenia pożarów danej grupy.

Podręczny sprzęt gaśniczy należy tak dobierać, aby można nim ugasić ewentualny pożar.

Przy gaszeniu należy pamiętać o następujących zasadach:

- kierować strumień środka gaśniczego na palące się przedmioty lub obiektu od strony zewnętrznej (skrajnej) w kierunku do środka,
- przy gaszeniu przedmiotów ustawionych pionowo należy gasić od góry w dół,
- należy używać środków gaśniczych przeznaczonych do gaszenia danej grupy pożarów.

Jak się zachować?

- jeżeli pożar jest mały i wiesz jak posługiwać się gaśnicą oraz znasz przeznaczenie różnych środków gaśniczych, to natychmiast podejmij działanie po zauważeniu pożaru. Znajdź gaśnicę i spróbuj ugasić ogień. Nie narażaj swojego życia i zdrowia!

- powiadom ludzi obecnych w budynku o zaistnieniu pożaru;

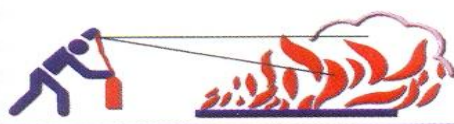

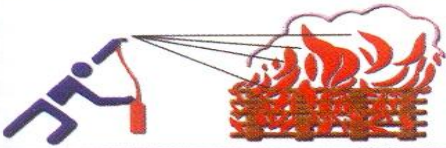
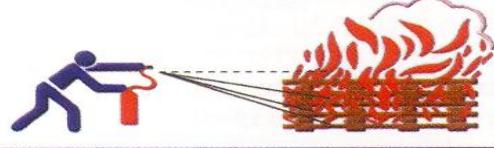

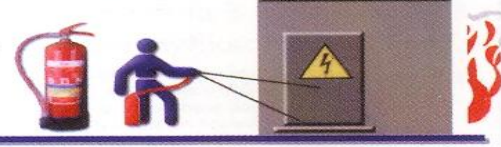
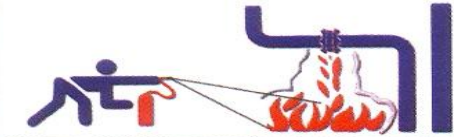
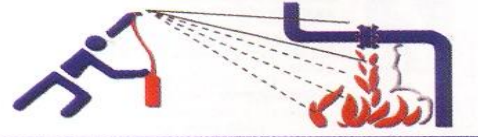

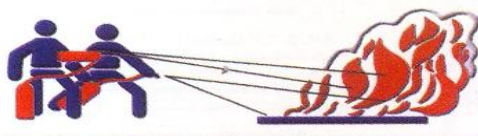

udziel natychmiast pomocy osobom znajdującym się w bezpośrednim zagrożeniu pożaru;

- po opuszczeniu objętego pożarem pomieszczenia, jeśli to możliwe zamknij drzwi, co ograniczy na jakiś czas rozprzestrzenianie się pożaru. Kieruj się natychmiast do wyjścia z budynku;

- w trakcie ewakuacji udziel pomocy osobom o ograniczonej zdolności poruszania się (dzieciom, osobom starszym, niewidomym, niepełnosprawnym itp.).

Toksyczne działanie dymu po kilku sekundach może spowodować utratę świadomości człowieka!

Gaszenie pożarów podręcznym sprzętem gaśniczym.

Źle		Dobrze
	Ogień zaatakować zgodnie z kierunkiem wiatru.	
	Pożar palącej powierzchni gasić od skrajnej jego części.	
	Ciała stałe gasić kierując strumień środka gaśniczego na płomień z dołu, a nie z góry.	
	Gaśnicami wodnymi nie gasić urządzeń będącymi pod napięciem! Używać gaśnic do tego przeznaczonych.	
	Ciała ciekłe i gazy gasić z góry w dół.	
	Mając do dyspozycji większą ilość gaśnic uruchomić wszystkie jednocześnie, a nie każdą oddzielnie po jej użyciu.	
	Po ugaszeniu pożaru uważać na ponowne zapalenie. (nawrót ognia)	
	Po użyciu gaśnicy nie zawieszać, tylko ponownie napełnić lub wymienić na nową.	

- 1.) W celu uruchomienia gaśnicy należy chwycić gaśnicę stojącą na podłodze lub zdjąć ją z wieszaka.
- 2.) Zerwać plombę.
- 3.) Zbliżyć się na bezpieczną odległość do ognia.
- 4.) Chwycić dyszę za rękojeść i skierować rurę skośnie w dół na ogień (w przypadku, gdy pali się powierzchnia pionowa gasić od dołu do góry) i nacisnąć dźwignię.
- 5.) Gasić zawsze zgodnie z kierunkiem wiatru, ciała stałe i gazy gasić z góry do dołu.

IX. ORGANIZACJA I WARUNKI EWAKUACJI.

- 1.) Nadrzędnym celem, któremu muszą być podporządkowane inne zadania, jest ratowanie życia ludzkiego. Każdy pracownik Zespołu Szkół Nr 2 w Milanówku, powinien dokładnie znać wszystkie drogi ewakuacyjne oraz możliwości wydostania się z pomieszczenia, w którym pracuje lub przebywa. Drogi ewakuacyjne są to korytarze, klatka schodowa, drzwi na drogach ewakuacyjnych, schody i wyjścia ewakuacyjne prowadzące na zewnątrz budynku lub do innej strefy pożarowej.
- 2.) W przypadku zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji osób i mienia z obiektu decyzję podejmuje Dyrektor Szkoły, osoba najstarsza funkcją lub osoba przez niego upoważniona, odpowiedzialna za bezpieczeństwo osób i mienia, znajdująca się aktualnie na terenie obiektu. Decyzja ta musi zawierać informacje o zakresie ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektów.
- 3.) Przed ogłoszeniem alarmu i rozpoczęciem ewakuacji należy ustalić:
  - a) źródła zagrożenia, lokalizację pożaru, kierunek rozprzestrzeniania się ognia, dymów i gazów toksycznych będących produktami spalania,
  - b) ilość osób bezpośrednio zagrożonych, przewidzianych do ewakuacji w pierwszej kolejności,
  - c) stan fizyczny i psychiczny osób przewidzianych do natychmiastowej ewakuacji,
  - d) ilość osób zagrożonych pośrednio, przewidzianych do ewakuacji w późniejszym terminie,
  - e) drogi i kierunki ewakuacji.
- 4.) Niezwłocznie powiadomić wszystkie osoby przebywające w budynku o powstałym zagrożeniu, jego charakterze oraz konieczności ewakuacji.
- 5.) Alarm o niebezpieczeństwie i konieczności rozpoczęcia ewakuacji powinien być ogłoszony za pomocą dostępnych środków (np. głos, telefon).
- 6.) Po ogłoszeniu alarmu, pracownicy kierują się na korytarz i do wyjść ewakuacyjnych z budynku. W pierwszej kolejności należy ewakuować pracowników z tych pomieszczeń, w których powstał pożar lub, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz z pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacyjnych może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Należy dążyć też do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej (z różnych względów) zdolności poruszania się. Natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach. W stosunku do osób będących w szoku można zastosować przymus fizyczny.
- 7.) Kierujący akcją wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji poszczególnych grup ewakuowanych. Ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji mienia, określając sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia. Ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych przedmiotów, urządzeń i dokumentacji.
- 8.) Osoby wyznaczone do prowadzenia ewakuacji powinny ściśle współpracować z kierującym akcją i wykonywać jego polecenia.
- 9.) W przypadku odcięcia dróg wyjścia dla ewakuowanych, znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać ludzi w miejscu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę istniejących warunków ewakuować na zewnątrz, przy pomocy sprzętu ratowniczego, przybyłych jednostek straży pożarnych lub innych jednostek ratowniczych.
- 10.) Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej starając się trzymać głowę jak najniżej ze względu na to, że w dolnych partiach pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych panować będzie mniejsze zadymienie. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać tkaniną zmoczoną w wodzie – sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez silnie zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian by nie stracić orientacji, co do kierunku ruchu.
- 11.) Po zakończeniu ewakuacji należy w miarę możliwości dokładnie sprawdzić czy wszyscy pracownicy opuścili budynki. W razie podejrzenia, że w opuszczonym budynku pozostali ludzie,

należy natychmiast poinformować dowódcę jednostki ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej.

12.) Z chwilą przybycia jednostek straży pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący ewakuacją zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji – dowódcy przybyłej jednostki taktycznej straży pożarnej, a następnie podporządkowanie się poleceniom wydanym przez tegoż dowódcę.

1. TECHNICZNO BUDOWLANE WARUNKI EWAKUACJI

- 1) Z każdego miejsca przeznaczenia na pobyt ludzi powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowanie do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także być zastosowane techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegające na:
  - a) zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;
  - b) zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;
  - c) zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzielen dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń;
  - d) zabezpieczeniu przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno – budowlanych dróg ewakuacyjnych, w tym: na stosowaniu urządzeń zapobiegających zadymieniu lub urządzeń i innych rozwiązań techniczno – budowlanych zapewniających usuwanie dymu;
  - e) zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (bezpieczeństwa i ewakuacyjnego) oraz przeszkodowego w obiektach, w których jest ono niezbędne do ewakuacji ludzi;
  - f) zapewnieniu możliwości rozgłaszania sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych poprzez dźwiękowy system ostrzegawczy w budynkach, dla których jest on wymagany.
- 2) Drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne z budynku lub pomieszczenia, przeznaczone dla więcej niż 50 osób powinny otwierać się na zewnątrz.
- 3) Łączną szerokość drzwi w świetle, stanowiących wyjścia ewakuacyjne, należy obliczać proporcjonalnie do liczby osób mogących przebywać w nim równocześnie, przyjmując co najmniej 0,6 m szerokości na 100 osób, przy czym najmniejsza szerokość każdych z drzwi w świetle ościeżnicy powinna wynosić 0,9 m. W przypadku drzwi służących do ewakuacji z pomieszczeń, w których może przebywać do 3 osób 0,8 m.
- 4) Wysokość drzwi ewakuacyjnych w świetle ościeżnicy powinna wynosić 2 m.
- 5) W pomieszczeniach od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku, powinno być zapewnione przejście ewakuacyjne o długości nieprzekraczającej 40 m i szerokości proporcjonalnej do liczby osób, dla których ewakuacji ono służy jak w punkcie 3.
- 6) Pomieszczenie o powierzchni ponad 300 m² znajdujące się w budynku zakwalifikowanym do kategorii ZL III powinno mieć co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne oddalone od siebie co najmniej 5 m.

- 7) Droga, jaką musi pokonać człowiek do wyjścia z pomieszczenia do wyjścia na zewnątrz budynku lub do innej wydzielonej pożarowo strefy, nazywa się drogą ewakuacyjną. W budynku zakwalifikowanym do kategorii ZL III, długość tej drogi nie może przekroczyć 30 m przy jednym dojściu, w tym nie więcej niż 20 m na poziomej drodze i 60 m przy dwóch dojściach.
- 8) Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych należy obliczać proporcjonalnie do liczby osób mogących przebywać jednocześnie na danej kondygnacji budynku, przyjmując co najmniej 0,6 m na 100 osób, lecz nie mniej niż 1,4m.
- 9) Dopuszcza się zmniejszenie szerokości poziomej drogi ewakuacyjnej do 1,2 m, jeżeli jest ona przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 20 osób.
- 10) Wysokość drogi ewakuacyjnej powinna wynosić co najmniej 2,2 m, natomiast wysokość lokalnego obniżenia 2 m, przy czym długość obniżonego odcinka drogi nie może być większa niż 1,5 m.
- 11) Drogi ewakuacyjne należy oznakować znakami zgodnie z PN-92 /N-01256/02 w sposób zapewniający dostarczenie informacji niezbędnych do ewakuacji.
- 12) Na drogach ewakuacji zabronione jest stosowanie palnych okładzin ściennych i sufitowych oraz palnych wykładzin podłogowych oraz zasłon i kotar.
- 13) Na drogach ewakuacyjnych zabronione jest lokalizowanie jakichkolwiek elementów, które będą ograniczać jej szerokość i wysokość lub utrudniać przejście.
- 14) Właściciel lub zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami, powinien co najmniej raz na 2 lata przeprowadzać praktyczne sprawdzanie organizacji oraz warunków ewakuacji.
15. O terminie ćwiczeń, nie później niż na 7 dni przed ich przeprowadzeniem, właściciel lub zarządca obiektu powinien powiadomić komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej.

2. PODSTAWOWE ZASADY ORGANIZACJI EWAKUACJI

1. W przypadku powstania zagrożenia podstawowym czynnikiem gwarantującym bezpieczeństwo osobom znajdującym się w budynku jak sprawna i szybka ewakuacja.
2. Do celów ewakuacji wykorzystuje się poziome (korytarze) i pionowe (klatki schodowe) drogi ewakuacyjne.
3. Czynniki mającymi wpływ na sprawność ewakuacji są:
  - a) czas i sposób ogłoszenia alarmu,
  - b) sprawność pracowników obsługi szkoły w zakresie uruchomienia wszystkich wyjść ewakuacyjnych
  - c) sprawność nauczycieli w zakresie organizacji poszczególnych grup uczniów do wyjścia i umiejętne przeprowadzanie przez poziome i pionowe drogi ewakuacyjne.
4. Do rozgłaszania alarmu o ewakuacji należy stosować w zależności od sytuacji następujące środki:
  - a) dzwonki elektryczne,
  - b) szkolny radiowęzeł,
  - c) pracownik powiadamia o alarmie (można wykorzystać dzwonek ręczny).

5. Rozgłaszanie alarmu o ewakuacji należy realizować według następujących zasad:
- przy użyciu dzwonek elektrycznych powtórzyć trzykrotnie krótkie trzy sygnały dźwiękowe:
(sygn. - sygn. - sygn. _ przerwa 3 s. _ sygn. - sygn. - sygn. _ przerwa 3 s. _ sygn. - sygn. - sygn.),
  - przy użyciu dzwonek elektrycznych i radiowęzła powtarzać trzykrotnie na przemian trzy krótkie sygnały dzwonekami i komunikat radiowy o treści:
„Uwaga ogłaszam alarm o ewakuacji, wszystkie osoby proszę o opuszczenie budynku szkoły”
(sygn. - sygn. - sygn. _ komunikat _ sygn. - sygn. - sygn. _ komunikat _ sygn. - sygn. - sygn. _ komunikat),
  - niezależnie od podjętych czynności alarmowych, kierujący akcją ewakuacji powinien skierować na poszczególne kondygnacje pracowników, których zadaniem jest dotarcie do wszystkich miejsc, gdzie mogą przebywać ludzie oraz poinformowanie o lokalizacji i rodzaju zagrożenia, wskazując jednocześnie optymalne kierunki ewakuacji,
6. Po ogłoszeniu alarmu o ewakuacji nauczyciel prowadzący zajęcia z młodzieżą realizuje następujące zadania:
- informuje uczniów o powstałym zagrożeniu,
  - poleca uczniom zabrać rzeczy osobiste,
  - instruuje o zakazie rozchodzenia się i obowiązku pozostawania w grupie klasowej,
  - wyprowadza uczniów z sali i wskazuje kierunek ewakuacji,
  - zostawia drzwi otwarte lub zamyka drzwi, ale pozostawia klucz w zamku,
  - realizuje ewakuację wybierając jej kierunek stosowanie do otrzymanych informacji o rodzaju i miejscu zagrożenia
7. W przypadku ogłoszenia alarmu o ewakuacji w czasie przerwy lekcyjnej nauczyciele udają się do sal lekcyjnych, w których mają planowane zajęcia i dalej postępują według ustalonych zasad. Nauczyciele pełniący dyżur wydają uczniom, przebywającym w nadzorowanych przez nich sektorach, polecenie zebrania się przy salach lekcyjnych, a w razie widocznego zagrożenia organizują ewakuację z zagrożonej strefy.

3. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW SZKOŁY W ZAKRESIE EWAKUACJI

- Pracownicy grona pedagogicznego i obsługi administracyjnej szkoły powinni dokładnie znać wszystkie drogi i wyjścia ewakuacyjne.
- W miejscu dozoru obiektu (portierni) powinna znajdować się tablica z kluczami do wszystkich drzwi, oznakowanymi odpowiednimi numerami bądź nazwą pomieszczenia.
- Decyzję o ewakuacji podejmuje Dyrektor szkoły lub osoba zastępująca w danym momencie Dyrektora.
- Ogłoszenie alarmu dokonuje, po otrzymaniu polecenia, woźny szkoły lub osoba znajdująca się najbliższej dzwonka elektrycznego używanego do ogłaszania przerw.
W przypadku braku prądu dyspozycje należy przekazać tyłu pracownikom, aby mogli natychmiast dotrzeć do każdej kondygnacji szkoły i ogłosić alarm ustnie.

5. Z chwilą ogłoszenia alarmu sygnalizującego rozpoczęcie ewakuacji poszczególni pracownicy podejmują następujące czynności:
- a) pracownicy obsługi porządkowej są zobowiązani:
    - niezwłocznie otworzyć wszystkie drzwi zlokalizowane na parterze, stanowiące drogę ewakuacyjną wyjścia na zewnątrz,
    - uprzedzać wszystkich o miejscu powstania zagrożenia i otrzymywanych dyspozycjach co do nagłości i kierunkach ewakuacji;
  - b) nauczyciele lub inne osoby sprawujące opiekę nad grupą uczniów są zobowiązani:
    - niezwłocznie podjąć czynności ewakuacji uczniów według ustalonych zasad,
    - zapewnić stałą opiekę nad powierzona grupą uczniów,
    - stosować się bezwzględnie do otrzymanych dyspozycji od kierującego ewakuacją lub osób przez niego wyznaczonych do koordynacji jej przebiegu.

4. ZASADY WYBORU DROGI I REALIZACJI EWAKUACJI

1. Realizując ewakuację należy:
  - a) wybrać drogę do najbliższej klatki schodowej lub do najbliższego wyjścia prowadzącego bezpośrednio na zewnątrz budynku, a jeśli z uzyskanych informacji wynika taka możliwość, grupę należy przeprowadzić do szatni skąd po zabraniu odzieży wyprowadzić na zewnątrz budynku,
  - b) gdyby pierwotnie obrana droga ewakuacyjna okazała się zagrożona, należy wybrać inną najbliższą drogę ewakuacji,
  - c) zapewnić zachowanie spokoju i uporządkowanego przejścia uczniów w grupie nie dopuszczając do łączenia się poszczególnych grup klasowych,
  - d) w przypadku spotkania się grup, przy dojściu do klatki schodowej lub przy dojściu do drzwi, należy przepuścić grupę, która przebyła jako pierwsza,
  - e) w czasie przejścia należy utrzymywać stały kontakt z całą grupą nie dopuszczając do chaosu i paniki,
  - f) po wyprowadzeniu grupy z budynku, należy sprawdzić stan obecności uczniów i zgłosić osobie wyznaczonej do ewidencji stanu ewakuacji, w razie stwierdzenia nieobecności jakiegokolwiek osoby, należy niezwłocznie powiadomić kierującego ewakuacją o zaistniałej sytuacji.
2. W czasie występowania niekorzystnych warunków atmosferycznych, **ale tylko wtedy, jeżeli nagłość rozprzestrzeniania się zagrożenia nie wymusza natychmiastowego opuszczenia budynku szkoły**, poszczególne grupy uczniów należy doprowadzić do szatni, zabrać odzież wierzchnią i wyjść na zewnątrz.
3. W sytuacjach konieczności nagłego opuszczenia budynku, należy zorganizować ewakuację odzieży pozostawionej w szatni, przez nauczycieli lub pracowników obsługi.
4. Po wyjściu z budynku nauczyciele przeprowadzają wszystkie grupy na boisko szkolne w kierunku bramy do ulicy Krakowskiej, jako tymczasowego miejsca koncentracji. Po ustaleniu stanu obecności i uwzględnieniu sytuacji może zapaść decyzja o rozproszczeniu uczniów pod opieką nauczycieli do zastępczych miejsc ewakuacji zlokalizowanych w Zespole Szkół przy ulicy Piasta i w Szkole Podstawowej przy ulicy Literackiej.
5. Wyprowadzając uczniów z terenu szkoły należy zachować wysoki stopień dyscypliny w grupie i mieć na uwadze, że do szkoły będą dojeżdżać pojazdy służb ratowniczych, a więc zachować wolną drogę pożarową.

5. PLAN EWAKUACJI Z POSZCZEGÓLNYCH KONDYGNACJI

PLAN EWAKUACJI II PIĘTRA

WYJŚCIE **A** - GŁÓWNE
SALE NR: 39, 46

WYJŚCIE **B** - PRZEZ SZATNIĘ
SALE NR: 47, 48

WYJŚCIE **C** - NA BOISKO SZKOLNE
SALE NR: 38, 41, 43

PLAN EWAKUACJI I PIĘTRA

WYJŚCIE **A** - GŁÓWNE
SALE NR: 36, 29, BIBLIOTEKA, CZYTELNIĄ,
POKÓJ 25, 26, 33,

WYJŚCIE **B** - PRZEZ SZATNIĘ
SALE NR: 37, 10, 11, 12

WYJŚCIE **C** - NA BOISKO SZKOLNE
SALA NR: 27

PLAN EWAKUACJI PARTERU

WYJŚCIE **A** - GŁÓWNE
SALA NR 22, ŚWIETLICA,
SEKRETARIAT, KADRY, POKÓJ WOŻNYCH

WYJŚCIE **B** - PRZEZ SZATNIĘ
SALE NR: 24, 9

WYJŚCIE **C** - NA BOISKO SZKOLNE
SALA NR: 19, 23, SALA GIMNASTYCZNA,
GABINET LEKARSKI

SPOSOBY EWAKUACJI LUDZI Z BUDYNKU.

wyprowadzanie przez jedną osobę

wyprowadzanie przez dwie osoby

Przenoszenie przez dwie osoby
chwytem "kombinowanym"

Przenoszenie przez jedną osobę chwytem "tłumokowym"

Przenoszenie przez jedną osobę chwytem "strażackim"

**Przenoszenie przez jedną osobę
chwytem na "barana"**

Przenoszenie przez dwie osoby chwytem "kończynowym"

Przenoszenie przez dwie osoby metodą "stołeczka ręcznego"

**Przenoszenie przez dwie osoby
chwytem "huśtawkowym"**

X. INSTRUKCJA ALARMOWANIA W PRZYPADKU POWSTANIA POŻARU.

A. Alarmowanie.

1. Każdy, kto zauważy nawet najmniejszy pożar obowiązany jest natychmiast zaalarmować:

- Osoby znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie pożaru
- **Państwową Straż Pożarną telefon 998, 112**
- **Ochronę obiektu**
- Dyrektora Szkoły – **tel. 22 7583316**
- Pracownika odpowiedzialnego za sprawy ppoż.– **tel. 22 7583316**

2. Zachować spokój i nie dopuścić do paniki.

3. Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze Strażą Pożarną należy wyraźnie podać:

- gdzie się pali - dokładny adres obiektu, na którym pięttrze;
- co się pali (np. szafa w pokoju biurowym);
- czy istnieje zagrożenie życia ludzi;
- numer telefonu, z którego zgłasza się pożar i swoje nazwisko.

**UWAGA: Rozłączyć się dopiero po potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia przez dyżurnego PSP.
Odczekać chwilę na ewentualne sprawdzenie.**

4. W razie potrzeby alarmować:

- Policja: 997
- Pogotowie Ratunkowe: 999
- Pogotowie Energetyczne: 991
- Pogotowie Wodno - Kanalizacyjne: 994

B. Akcja ratowniczo – gaśnicza.

1. Równocześnie z alarmowaniem Straży Pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo – gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego i/lub hydrantów wewnętrznych.
2. Do czasu przybycia straży kierownictwo akcją obejmuje Dyrektor Szkoły lub pracownik odpowiedzialny za sprawy ppoż. ewentualnie osoba przez niego wyznaczona.
3. Po przybyciu jednostek straży pożarnej, kierownictwo akcją obejmuje dowódca przybyłych jednostek.

4. Kierujący działaniem ratowniczym może:

- zarządzić ewakuację ludzi i mienia;
- wstrzymać ruch drogowy oraz wprowadzić zakaz przebywania osób postronnych w rejonie działania ratowniczego;
- ma prawo żądać niezbędnej pomocy od instytucji, podmiotów gospodarczych i osób fizycznych.

5. Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo - gaśniczej powinna pamiętać, że:

- w pierwszej kolejności należy przeprowadzić ratowanie zagrożonego życia ludzkiego;
- należy wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem.
- odciąć dopływ gazu do budynku za pomocą zaworów gazowych.
- usunąć z zasięgu ognia wszystkie przedmioty palne;
- nie otwierać bez potrzeby drzwi, okien do pomieszczeń, w których powstał pożar;
- szybkie i prawidłowe użycie środków gaśniczych umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

UWAGA: Nie wolno gasić wodą urządzeń i instalacji elektrycznych będących pod napięciem.

C. Zabezpieczenie pogorzeliska.

Dyrektor Szkoły lub osoba upoważniona, odpowiedzialny jest za:

- zabezpieczenie miejsca pożaru, wystawienie posterunku pogorzelskiego;
- przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności komisji powołanej do ustalenia przyczyny powstania pożaru.

XI. TELEFONY ALARMOWE.

- WYKAZ OSÓB FUNKCYJNYCH:

STANOWISKO	Telefon domowy	Telefon komórkowy
Dyrektor Szkoły		
Pracownik odpowiedzialny za sprawy ppoż.		

	STRAŻ POŻARNA	998
	POGOTOWIE	999
	POLICJA	997
	STRAŻ MIEJSKA	986
	POGOT. GAZOWE	992
	POGOT. WOD.-KAN.	994
	POGOT. CIEPŁOWN.	993
	POGOT. ENERGET.	991

XII. ORGANIZACJA I ZASADY ZAZNAJAMIANIA PRACOWNIKÓW Z PRZEPISAMI PRZECIWPÓŻAROWYMI.

1. Uczestnictwo w szkoleniu należy do podstawowych obowiązków pracownika.
2. Szkolenie przeciwpożarowe pracowników realizowane jest jako:
  - a. szkolenie wstępne,
  - b. szkolenie okresowe.
3. Szkoleniu wstępnemu – podstawowemu podlegają wszyscy pracownicy przyjmowani do pracy.
4. W ramach szkolenia wstępnego pracownik powinien zostać przygotowany do bezpiecznego wykonywania powierzonych prac oraz zapoznany z umiejętnościami zachowania się na wypadek powstania pożaru lub innego rodzaju zagrożenia.
5. Szkolenie okresowe obejmuje pracowników zatrudnionych i ma na celu przypomnienie posiadanej wiedzy oraz zapoznanie z nowo wydanymi przepisami lub innymi uregulowaniami w zakresie bezpieczeństwa pożarowego.
6. Na okoliczność odbytego szkolenia pracownik powinien złożyć oświadczenie wg wzoru zamieszczonego w załączniku nr 3.
7. Szkolenie okresowe pracowników należy przeprowadzać:
  - nie rzadziej niż raz na 3 lata** - szkolenie okresowe pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych;
  - nie rzadziej niż raz w roku** – szkolenia okresowe pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, na których są wykonywane prace szczególnie niebezpieczne;
  - nie rzadziej niż raz na 5 lat** - szkolenie okresowe osób będących pracodawcami oraz innych osób kierujących pracownikami, w szczególności kierowników, mistrzów i brygadzystów; pracowników inżynieryjno-technicznych, w tym projektantów, konstruktorów maszyn i innych urządzeń technicznych, technologów i organizatorów produkcji, pracowników służby bezpieczeństwa i higieny pracy i innych osób wykonujących zadania tej służby;
  - nie rzadziej niż raz na 6 lat** – szkolenie okresowe pracowników administracyjno - biurowych.
8. Szkolenia przeciwpożarowe pracowników powinny być realizowane według programu zamieszczonego w załączniku nr 2.
9. Szkoleniem należy objąć także uczniów, uczniów ramach programu nauczania przedmiotu przysposobienie obronne lub w czasie tzw. godziny wychowawczej uwzględniając tematykę z zakresu bezpieczeństwa pożarowego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na zasady postępowania na wypadek pożaru oraz zasady organizacji ewakuacji.

10. W każdym roku szkolnym należy przeprowadzić zajęcia obejmujące przypomnienie zasad ewakuacji i z każdą klasą zorganizować ćwiczenia praktycznej jej realizacji. Raz na dwa lata przeprowadzić sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji dla całego stanu osobowego szkoły.

11. Ponadto należy zapoznać wszystkich pracowników z następującymi aktami prawnymi dotyczącymi bezpieczeństwa pożarowego:

- a. ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej;
w szczególności rozdział 2,
- b. rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków; innych obiektów budowlanych i terenów (Dz .U. Nr 109, poz. 719)

12. Po odbyciu przeszkolenia pracownicy szkoły powinni potwierdzić ten fakt własnoręcznym podpisem.

RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA PRZECIWPÓŻAROWEGO

Tematyka szkolenia	Liczba godzin zajęć	
	teoretycznych	praktycznych
Zagrożenie pożarowe obiektów szkolnych, przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów	1	
Zapobieganie pożarom zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania zagrożeniom pożarowym	1	
Zadania i obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru	1	
Bezpieczeństwo eksploatacji urządzeń i odbiorników prądu	1	
Podręczny sprzęt gaśniczy i urządzenia przeciwpożarowe		
Zasady praktycznego użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych		1
Zasady ewakuacji	1	
Łącznie:	6 h	1 h
RAZEM:	7 h	

(Propozycja zarządzenia)

.....dnia .....

ZARZĄDZENIE Nr /

Na podstawie § 6 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719) zarządza się co następuje;

§ 1.

Wprowadza się w życie „Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego dla
Zespół Szkół Nr 2 w Milanówku im. gen. Józefa Bema

.....
(nazwa obiektu)

05-820 Milanówek, ul. Wójtowska 3

W .....

(adres)

§ 2.

Z instrukcją polecam zapoznać wszystkich pracowników zatrudnionych w obiekcie.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

.....
Podpis Dyrektora

PROTOKÓŁ Nr .....

**Zabezpieczenie prac niebezpiecznych pożarowo prowadzonych na terenie budynku
Zespołu Szkół nr 2 w Milanówku**

.....
(podać nazwę zakładu)

1. Miejsca wykonywania prac .....
.....
(określić miejsca, pomieszczenia, budynki, itp. dane określające miejsca prowadzonych prac pożarowo niebezpiecznych)

2. Rodzaj pracy .....
.....
(wyszczególnić rodzaje prac, jakie mają być wykonywane w danych pomieszczeniach)

3. Sposoby wykonywania pracy .....
.....
(opisać sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo)

4. Czas wykonywania prac:
- dzień ..... od godz. .... do godz. ....

5. Wykonawca prac: .....
.....
(podać pełną nazwę wykonawcy: imię nazwisko, firma, adres, telefon, itp.)

Charakterystyka elementów budowlanych występujących w pomieszczeniach lub miejscu wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych.

.....
(scharakteryzować w miarę dokładnie właściwości palne elementów budowlanych i wyposażenia wewnątrz)

6. Charakterystyka zagrożenia pożarowego (wybuchowego) w miejscach prowadzonych prac pożarowo niebezpiecznych, w tym charakterystyka właściwości pożarowych występujących materiałów palnych
.....
..

7. Sposoby zabezpieczania przez możliwością powstania pożaru (wybuchu) w wyniku prac pożarowo niebezpiecznych .....

8. Środki zabezpieczające, a w tym:
- gaśnicze (rodzaje, ilości) .....
- bhp .....
- inne .....

10. Środki oraz sposoby alarmowania pracowników zakładu i straży pożarnej oraz innych służb miejskich o powstałym pożarze .....

11. Osoba/y odpowiedzialna/e za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych .....

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

---

12. Osoba/y odpowiedzialna/e za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego podczas przebiegu wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych, w tym za powiadomienie służb ochrony obiektu o rozpoczęciu i zakończeniu prac .....
13. Osoba/y odpowiedzialna/e do przeprowadzania kontroli miejsca i rejonu przyległego wykonywanych prac pożarowo niebezpiecznych po ich zakończeniu .....

Podpisy członków komisji:

1. ....
(imię, nazwisko, rodzaj funkcji w obiekcie, zakładzie, itp.)
2. ....
3. ....

Milanówek., dnia .....

(pieczętka organizatora szkolenia)

OŚWIADCZENIE

.....
(imię i nazwisko pracownika)

Niniejszym oświadczam, że odbyłem szkolenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej w okresie od ..... do ..... i znane mi są:

1. Przepisy przeciwpożarowe oraz przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru,
2. Zasady zapobiegania pożarom, zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej wynikające z zajmowanego przeze mnie stanowiska w **Zespole Szkół Nr 2 w Milanówku.**
3. Zasady posługiwania się podręcznym sprzętem przeciwpożarowym, hydrantami wewnętrznymi oraz postępowaniem w razie powstania pożaru.

.....
podpis prowadzącego szkolenie

.....
podpis pracownika

Przyjęto do akt personalnych, dnia .....

KARTA AKTUALIZACJI

L.P.	Data	Zakres aktualizacji	Podpis wykonującego aktualizację	Podpis przedstawiciela obiektu

Aktualizacje:

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony pożarowej.

Aktualizacje muszą być zgodne z aktem prawnym, na podstawie którego zostało dokonane niniejsze opracowanie:

- Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów zamieszczonym w Dz. U. Nr 109, poz.719, rozdz. nr 2 § 6.

W przypadku zmiany powyższego aktu prawnego, opracowanie niniejszej Instrukcji jest nieważne i należy dokonać ponownego opracowania, zgodnie z stanem obowiązujących przepisów.

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU LUB INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA DLA PRACOWNIKÓW Zespołu Szkół Nr 2 w Milanówku im. gen. Józefa Bema.

I. Alarmowanie.

1. Każdy, kto zauważy nawet najmniejszy pożar obowiązany jest natychmiast zaalarmować:
- Państwową Straż Pożarną telefon 998, 112
  - osoby znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie pożaru głosem lub wg przyjętego systemu sygnałów alarmowych;
2. Zachować spokój i nie dopuścić do paniki.
3. Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze Strażą Pożarną należy wyraźnie podać:
  - gdzie się pali - dokładny adres obiektu, na którym piętze;
  - co się pali (np. szafa w pokoju biurowym);
  - czy istnieje zagrożenie życia ludzi;
  - numer telefonu, z którego zgłasza się pożar i swoje nazwisko.

**UWAGA: Rozłączyć się dopiero po potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia przez dyżurnego PSP.
Odczekać chwilę na ewentualne sprawdzenie.**

4. W razie potrzeby alarmować:
  - Policja: 997
  - Pogotowie Ratunkowe: 999
  - Pogotowie Energetyczne: 991
  - Pogotowie Wodno - Kanalizacyjne: 994

II. Akcja ratowniczo – gaśnicza.

1. Równocześnie z alarmowaniem Straży Pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo – gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego i/lub hydrantów wewnętrznych.
2. Do czasu przybycia straży kierownictwo akcją obejmuje Dyrektor Szkoły lub osoba przez niego wyznaczona.
3. Po przybyciu jednostek straży pożarnej, kierownictwo akcją obejmuje dowódca przybyłych jednostek.
4. Kierujący działaniem ratowniczym może:
  - zarządzić ewakuację ludzi i mienia;
  - wstrzymać ruch drogowy oraz wprowadzić zakaz przebywania osób postronnych w rejonie działania ratowniczego;
  - ma prawo żądać niezbędnej pomocy od instytucji, podmiotów gospodarczych i osób fizycznych.
5. Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo - gaśniczej powinna pamiętać, że:
  - w pierwszej kolejności należy przeprowadzić ratowanie zagrożonego życia i zdrowia ludzkiego;
  - należy wyłączyć dopływ prądu elektrycznego, gazu do pomieszczeń objętych pożarem.
  - usunąć z zasięgu ognia wszystkie przedmioty palne;
  - nie otwierać bez potrzeby drzwi, okien do pomieszczeń, w których powstał pożar;
  - szybkie i prawidłowe użycie środków gaśniczych umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

UWAGA: Nie wolno gasić wodą urządzeń i instalacji elektrycznych będących pod napięciem.

III. Zabezpieczenie pogorzeliska.

- Dyrektor szkoły, ewentualnie firma zewnętrzna zajmująca się zagadnieniami ppoż. odpowiedzialni są za:
- zabezpieczenie miejsca pożaru, wystawienie posterunku pogorzeliskowego;
  - przystąpienie do uporządkowania pogorzeliska po zakończeniu działalności komisji powołanej do ustalenia przyczyny powstania pożaru.